LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS
DĖL DEMOGRAFIJOS, MIGRACIJOS IR INTEGRACIJOS POLITIKOS 2018–2030 METŲ STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO 2019–2021 METŲ TARPINSTITUCINIO VEIKLOS PLANO PATVIRTINIMO

2018 m. gruodžio 5 d. Nr. 1216
Vilnius

Įgyvendindama Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 20 d. nutarimo Nr. XIII-1484 „Dėl Demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018–2030 metų strategijos patvirtinimo“ 2 straipsnio 1 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

1. Patvirtinti Demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018–2030 metų strategijos įgyvendinimo 2019–2021 metų tarpinstitucinį veiklos planą (pridedama).

2. Pasiūlyti valstybės ir savivaldybių institucijoms bei įstaigoms, kurios nėra pavaldžios ar atskaitingos Lietuvos Respublikos Vyriausybei, dalyvauti įgyvendinant Demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018–2030 metų strategijos įgyvendinimo 2019–2021 metų tarpinstitucinį veiklos planą.

Ministras Pirmininkas — Saulius Skvernelis

Socialinės apsaugos ir darbo ministras — Linas Kukuraitis

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos Vyriausybės
2018 m. gruodžio 5 d. nutarimu Nr. 1216

DEMOGRAFIJOS, MIGRACIJOS IR INTEGRACIJOS POLITIKOS 2018–2030 METŲ STRATEGIJOS ĮGYVENDINIMO 2019–2021 METŲ TARPINSTITUCINIS VEIKLOS PLANAS

I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018–2030 metų strategijos įgyvendinimo 2019–2021 metų tarpinstitucinis veiklos planas (toliau – Planas) parengtas vadovaujantis Demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018–2030 metų strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Seimo 2018 m. rugsėjo 20 d. nutarimu Nr. XIII-1484 „Dėl Demografijos, migracijos ir integracijos politikos 2018–2030 metų strategijos patvirtinimo“ (toliau – Strategija).

2. Plano paskirtis – užtikrinti koordinuotą ir sklandų Strategijoje nustatytų tikslų ir uždavinių įgyvendinimą, nustatant priemones, asignavimus, veiklas, terminus bei Strategijoje nustatytų tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijus.

3. Plano įgyvendinimą koordinuoja Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija (toliau – SADM). Įgyvendinant Planą dalyvauja SADM, Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministerija (toliau – ŠMM), Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – SAM), Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM), Lietuvos Respublikos ūkio ministerija (toliau – ŪM), Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija (toliau – ŽŪM), Lietuvos Respublikos užsienio reikalų ministerija (toliau – URM), Lietuvos Respublikos susisiekimo ministerija (toliau – SM), Lietuvos Respublikos finansų ministerija (toliau – FM), Lietuvos Respublikos kultūros ministerija (toliau – KM), Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija (toliau – LRVK).

4. Plano II skyriuje nurodytos priemonės įgyvendinamos iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžete vykdytojams, atsakingiems už Plano priemonių įgyvendinimą, patvirtintų bendrųjų asignavimų[1] ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka gautų lėšų, išskyrus priemones, nurodytos Plano III skyriuje, kurioms asignavimai planuojami Vyriausybės kanceliarijos organizuojamuose kasmetiniuose pasitarimuose dėl planuojamų pasiekti rezultatų ir preliminarių asignavimų paskirstymo ministrams pavestose valdymo srityse. Už reikiamų finansinių išteklių planavimą pagal kompetenciją atsako priemonių vykdytojai, atsakingi už Strategijos įgyvendinimą.

5. Plano įgyvendinimo stebėseną, išskyrus Plano įgyvendinimo stebėseną migracijos srityje, vykdo Socialinės apsaugos ir darbo ministerija. Plano antrojo tikslo („2. Užtikrinti valstybės poreikius atitinkantį

[1] Plano priemonės, kurioms įgyvendinti nenumatyta lėšų, bus įgyvendinamos naudojant vidinius atsakingų vykdytojų išteklius ir bendruosius asignavimus.

migracijos srautų valdymą“) įgyvendinimo stebėseną vykdo Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarija.

6. Plano vykdytojai kasmet iki sausio 25 dienos pateikia informaciją apie Plano įgyvendinimo eigą ir rezultatus Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai pagal patvirtintus Plano tikslus, uždavinius, priemones ir jiems vykdyti numatytus asignavimus, taip pat vertinimo kriterijus ir jų reikšmes. Informacija apie vertinimo kriterijus, kurių neįmanoma pateikti iki šiame punkte nurodyto termino, teikiama atsižvelgiant į duomenų gavimo terminus.

7. Plano vykdytojai už Plano įgyvendinimo koordinavimą atsakingos institucijos prašymu teikia informaciją apie Plano įgyvendinimo eigą ir rezultatus ir kitais nei šio Plano 6 punkte nurodytais terminais.

II SKYRIUS
PLANO TIKSLAI, UŽDAVINIAI, PRIEMONIŲ APRAŠYMAI IR VEIKLOS

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
1.	**Tikslas – kurti šeimai palankią aplinką**		
1.1.	**Uždavinys – sudaryti sąlygas šeimos nariams derinti profesinę veiklą ir šeimos pareigas**		
1.1.1.	Priemonė – nustatyti šeimai palankaus darbdavio indeksą ir nominuoti šeimai palankiausius darbdavius	Aprašymas. Siekiant skatinti darbdavius sudaryti sąlygas darbuotojams derinti profesinę veiklą ir šeimos pareigas, siūloma nustatyti šeimai palankaus darbdavio indeksą ir nominuoti šeimai palankiausius darbdavius. Veiklos: 1. Parengiamas šeimai palankaus darbdavio indekso aprašymas 2. Nustatoma šeimai palankios darbo vietos vertinimo sistema, kuria remiantis vertinami šeimai palankiausi darbdaviai 3. Įsteigiamos šeimai palankiausio darbdavio metų nominacijos Priemonės įgyvendinimo laikotarpis. Pradžia – 2019 m. III ketv., pabaiga – 2021 m. IV ketv.	SADM
1.1.2.	Priemonė – skatinti kaimo vietovių nevyriausybines organizacijas vasaros metu organizuoti dienos stovyklas ikimokyklinio amžiaus vaikams lopšelių-darželių ir (arba) daugiafunkcių centrų patalpose	Aprašymas. Vaikų užimtumas vasaros laikotarpiu, kai nebevykdoma švietimo ir ugdymo veikla ugdymo įstaigose, vis dar problemiškas. Tai sietina su migracijos problema, nes emigrantų vaikai dažniausiai vasaras leidžia Lietuvoje, tačiau užtikrinti tinkamą ir pilnavertę jų priežiūrą, laisvalaikį atostogų metu yra sudėtinga. Todėl bendruomenės, nevyriausybinės organizacijos (toliau – NVO) galėtų inicijuoti ir organizuoti stovyklas, panaudodamos esamą ugdymo įstaigų infrastruktūrą, kuri pritaikyta maitinimui, poilsiui, užimtumui ir yra saugi. Be minėtų užimtumo problemų sprendimo, tokiose stovyklose būtų galima emigrantų vaikams suteikti trūkstamų žinių apie valstybę, jos kultūrą, papročius, istoriją, taip pat tobulinti jų kalbos įgūdžius. Veiklas tiksliai aprašytų vietos veiklos grupės, kurių kaimo vietovėse yra 49. Nauda. Sudarius prielaidas NVO teisėtai naudotis lopšelių-darželių, mokyklų ir (ar) daugiafunkcių centrų infrastruktūra (pagal terminuotas panaudos ar nuomos sutartis įgyvendinti konkrečias veiklas), ji galėtų būti panaudota vaikų užimtumo veikloms.	ŽŪM, ŠMM
1.1.3.	Priemonė – paskatinti naujos rūšies vaiko priežiūros paslaugų atsiradimą – lanksčių mažų lopšelių steigimąsi, lengvinant jų reguliavimo ir įėjimo į rinką sąlygas bei	Aprašymas. Siekiant sudaryti geresnes sąlygas šeimos nariams derinti profesinę veiklą ir šeimos pareigas, siūloma paskatinti naujos rūšies vaiko priežiūros paslaugų atsiradimą. Veiklos: 1. Atlikti įvairaus amžiaus vaikų priežiūros paslaugų poreikio analizę, parengti skirtingus reguliavimo režimus įvairaus dydžio ir masto darželiams 2. Integruoti užsienio šalių gerąją praktiką diegiant naujas paslaugas Lietuvoje	SADM, ŠMM, SAM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
	suderinant kompensavimo mechanizmus	3. Peržiūrėti higienos normas, taikytinas lopšeliams arba kitoms organizacijoms, kurios dienos metu priima prižiūrėti iki 6 kūdikių (iki 1 m.). 4. Sukurti adekvatų kompensacinį mechanizmą tokioms paslaugoms atsirasti	
1.1.4.	Priemonė – valstybės institucijose įrengti vaikų priežiūros zonas	Aprašymas. Siekiant sudaryti galimybes tėvams prižiūrėti vaikus darbovietėje, siūloma valstybės institucijose įrengti vaikų priežiūros zonas. Veiklos: 1. Parengiamos vaikų priežiūros zonų steigimo valstybės institucijose rekomendacijos 2. Rekomendacijos išplatinamos valstybės institucijoms per jų steigėjus, informacija apie vaikų priežiūros zonų steigimą valstybės institucijose ir jų svarbą platinama ir visuomenės informavimo priemonėmis 3. Nuo 2020 m., sukūrus interneto svetainę „Šeima ir darbas“, rekomendacijos ir gerosios praktikos pavyzdžiai skelbiami ir šioje interneto svetainėje Priemonės įgyvendinimo laikotarpis. Pradžia – 2019 m. III ketv. (priemonė tęstinė). Nauda. Bus sudarytos galimybės tėvams prižiūrėti vaikus darbovietėje, todėl sumažės poreikis imti laisvą dieną, siekiant užtikrinti vaikų priežiūrą. Numatoma, kad vaikų priežiūros zonos bus įsteigtos: 2019 m. – 10 proc., 2020 m. – 30 proc., 2021 m. – 40 proc. valstybės institucijų.	SADM
1.1.5.	Priemonė – išplėtoti NVO įgyvendinamų ikimokyklinio ir mokyklinio amžiaus vaikų užimtumo atostogų metu projektų finansavimo mechanizmą, naudojant ES struktūrinių ir investicinių fondų lėšas, atsižvelgiant į finansavimo tęstinumo galimybes pasibaigus Europos Sąjungos struktūrinių fondų finansavimo laikotarpiui	Aprašymas. Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (toliau – EŽŪFKP) lėšomis finansuojamose priemonėse numatyta galimybė teikti paramą veiklų projektams, įskaitant ir vaikų vasaros stovyklų ar kitų vaikų užimtumo veiklų organizavimą. Tačiau vien šio fondo lėšų nepakanka. Panašias priemones galėtų sukurti ir kitų ES fondų priemones įgyvendinančios institucijos bei savivaldybės. Paslaugų kaina galėtų būti diferencijuojama pagal šeimos pajamas, tenkančias vienam asmeniui: galintieji mokėtų komercinę kainą, dalį stovyklos išlaidų apmokėdami už kitą vaiką, kurio tėvai neturi pakankamai lėšų. Dalį lėšų, reikalingų išlaidoms padengti, galėtų skirti savivaldybės arba ŠMM. Nauda. Tėvams sudarytos sąlygos dirbti, vaikai prižiūrėti ir turiningai leidžia laiką, įveiklinta ir į socialinių problemų sprendimą įtraukta bendruomenė (NVO), ugdomas socialinis visuomenės sąmoningumas ir įveiklinta esama lopšelių-darželių bei daugiafunkcių centrų infrastruktūra.	ŠMM, ŽŪM, SADM
1.1.6.	Priemonė – sudaryti palankesnes finansines sąlygas tėvams, auginantiems vaikus iki 1 metų, derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus	Aprašymas. Bus parengti teisės aktai, kuriais bus siūloma nustatyti, kad tam tikru vaiko auginimo laikotarpiu tėvai turės galimybę gauti tiek darbo užmokestį, tiek ir vaiko priežiūros išmoką. Kartu bus peržiūrėta ir galiojanti vaiko priežiūros išmokos mokėjimo antraisiais vaiko auginimo metais tvarka.	SADM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
1.1.7.	Priemonė – didinti vaikų, kuriuos auginantiems tėvams suteikiama papildoma poilsio diena per mėnesį, amžiaus ribą nuo 12 iki 14 metų	Aprašymas. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos darbo kodekso nuostatomis, du ir daugiau vaikų auginantys tėvai gali naudotis papildoma poilsio diena per mėnesį (arba sutrumpintu darbo laiku 2 val. per savaitę), o auginantys tris ir daugiau vaikų – dviem poilsio dienomis per mėnesį (arba sutrumpintu darbo laiku 4 val. per savaitę), kol vaikams sueina 12 metų. Siūlytina pratęsti laikotarpį, kuriuo galima naudotis šiomis lengvatomis, kol vaikui sueis 14 metų. Atsižvelgiant į tai, kad dėl šios nuostatos reikėtų atlikti Darbo kodekso pakeitimus, kuriais būtų didinami darbdavių įsipareigojimai, šis klausimas turėtų būti suderintas su Trišale taryba.	SADM
1.1.8.	Priemonė – suteikti pusės dienos poilsio laiką per mėnesį tėvams, auginantiems vieną vaiką iki 14 metų	Aprašymas. Siūlytina nustatyti galimybę tėvams, auginantiems vieną vaiką iki 14 metų, suteikti pusės dienos poilsio laiką per mėnesį. Atsižvelgiant į tai, kad dėl šios nuostatos reikėtų atlikti Darbo kodekso pakeitimus, kuriais būtų didinami darbdavių įsipareigojimai, šis klausimas turėtų būti suderintas su Trišale taryba.	SADM
1.1.9.	Priemonė – sukurti interneto svetainę ir užtikrinti darbdavių ir darbuotojų konsultavimą dėl šeimos ir darbo įsipareigojimų derinimo (lanksčių užimtumo formų, vaiko priežiūros paslaugų zonų steigimo ir kt.)	Aprašymas. Siekiant tinkamai įgyvendinti Darbo kodekso nuostatas, svarbu skatinti darbdavius taikyti lanksčias užimtumo formas, padėti darbuotojams spręsti su vaikų priežiūra susijusias problemas. Numatoma sukurti interneto svetainę ir užtikrinti darbdavių bei darbuotojų konsultavimą dėl šeimos ir darbo įsipareigojimų derinimo. Veiklos: 1. Sukuriama interneto svetainė, kurioje darbdaviams ir darbuotojams aiškia ir prieinama forma teikiama informacija apie šeimos ir darbo įsipareigojimų derinimą 2. Vykdomas darbdavių ir darbuotojų konsultavimas 3. Vykdomas svetainės administravimas Nauda. Bus vykdomas veiksmingas darbdavių ir darbuotojų konsultavimas, daugiau darbuotojų pasirinks lanksčias užimtumo formas, atsižvelgdami į šeimos poreikius.	SADM
1.2.	**Uždavinys – gerinti paslaugų šeimoms ir vaikams kokybę ir prieinamumą**		
1.2.1.	Priemonė – sudaryti galimybę mokyklinio amžiaus vaikams, esant poreikiui, rinktis popamokinės veiklos formą: visos dienos mokyklą, vaikų dienos centrą, atvirąjį jaunimo centrą ar erdvę, ar neformalųjį ugdymą	Aprašymas. 2019 m. su savivaldybėmis konsultuotasi dėl visos dienos mokyklos finansavimo ir planavimo; įvertinti bandomojo visos dienos mokyklos projekto 40-yje mokyklų rezultatai, jie paviešinti ir pristatyti savivaldybių atstovams; peržiūrėti teisės aktai dėl visos dienos mokyklos įteisinimo ir apsvarstytos visos dienos mokyklos įteisinimo galimybės. 2020 m. bendradarbiaujant su savivaldybėmis sukurtas visos dienos mokyklos finansavimo modelis. Priemonės įgyvendinimo laikotarpis. Pradžia – 2019 m. II ketv., pabaiga – 2021 m. II ketv. Nauda. Sudarytos sąlygos kokybiškam, socialiai teisingam ir lygias galimybes užtikrinančiam visapusiškam kiekvieno vaiko ugdymui(si) visą dieną saugioje aplinkoje; pagerėję mokinių pasiekimai; padidėjęs švietimo ir mokymosi pagalbos prieinamumas; sumažėjusi socialinė atskirtis; pagerėjusios sąlygos šeimoms derinti darbo ir šeimos įsipareigojimus; aktyvesnė mokyklų socialinė partnerystė; sukurti efektyvesni ugdymo organizavimo būdai.	ŠMM, SADM, SAM
1.2.2.	Priemonė – užtikrinti bazinių paslaugų šeimai plėtrą	Veikla – parengiamas ir LR Vyriausybės nutarimu patvirtinamas Bazinių paslaugų šeimai paketo aprašas, kuriame pateikiami bazinių paslaugų apibrėžimai, nustatomi šių paslaugų prieinamumo savivaldybėje kriterijai, paslaugų teikimo	SADM, ŠMM, SAM, KM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
	savivaldybėse	būdai, jų plėtros normos. Papildomas lėšų poreikis. Lėšų poreikis bus nustatytas patvirtinus paslaugų paketą ir nustačius paslaugų plėtros normas. Priemonės įgyvendinimo laikotarpis. Pradžia – 2019 m. I ketv.: nustatomas bazinių paslaugų šeimai paketas, pradedama teikti dalis pakete nustatytų paslaugų. 2020 m. I ketv. pradedamos teikti visos pakete nustatytos paslaugos (priemonė tęstinė). Nauda. Užtikrintos galimybės visoms šeimoms gauti bazines paslaugas pagal poreikį (2020 m. I ketv.).	
1.2.3.	Priemonė – parengti šeimos kortelės gausioms šeimoms ir šeimoms, prižiūrinčioms ir slaugančioms neįgalųjį, išdavimo ir naudojimo tvarkos aprašą	Veiklos: 1. Parengiamas ir patvirtinamas šeimos kortelės išdavimo ir naudojimo tvarkos aprašas, kuriame nustatomos šeimos kortelės išdavimo ir naudojimo sąlygos 2. Socialinės apsaugos ir darbo ministerija įgalioja instituciją, kuri bus atsakinga už šeimos kortelės išdavimo ir naudojimo nuostatų įgyvendinimą 3. Užtikrinama šeimos kortelės gamyba 4. Sukuriama informacinė sistema, reikalinga šeimos kortelei administruoti Priemonės įgyvendinimo laikotarpis. Pradžia – 2019 m. III ketv. (priemonė tęstinė). Nauda. Gausios (3 ir daugiau vaikų auginančios) šeimos ir šeimos, prižiūrinčios (slaugančios) neįgalųjį, galės pasinaudoti joms skirtomis lengvatomis, paslaugomis ar privilegijomis, taip pat prekėms ar renginiams taikomomis nuolaidomis. Planuojama, kad šeimos kortelę gaus apie 62 tūkst. šeimų.	SADM
1.2.4.	Priemonė – užtikrinti nemokamą muziejų nuolatinių ekspozicijų lankymą	Aprašymas. Lietuvos gyventojai iki šiol negalėjo šalies muziejuose lankytis nemokamai, nors daugelio Europos Sąjungos šalių valstybiniai muziejai tokią praktiką taiko. Tai ypač svarbu mažas pajamas gaunantiems gyventojams, kurie dėl ribotų finansinių galimybių negali pakankamai gerai pažinti krašto istorijos, kultūros ir gamtos paveldo, ugdyti savo ir šeimos narių kultūrinių kompetencijų. Nemokamai muziejai galės būti lankomi paskutinį kiekvieno mėnesio sekmadienį, t. y. lankytojams bus suteiktos galimybės nemokamai apsilankyti nuolatinėse muziejų ekspozicijose 12 kartų per metus. Nurodytomis sąlygomis bus leidžiama nemokamai lankytis nuolatinėse nacionalinių ir respublikinių muziejų, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Kultūros ministerija, ekspozicijose. Respublikiniuose muziejuose, kurių savininko teises ir pareigas įgyvendina Krašto apsaugos ir Aplinkos ministerijos, savivaldybių ir kituose muziejuose taip pat rekomenduojama taikyti patvirtintą nemokamo muziejų lankymo modelį. Nauda. Nemokamas muziejų lankymas suteiks galimybę visiems visuomenės nariams, neatsižvelgiant į jų socialinę ar finansinę padėtį, pažinti krašto istoriją ir šalies kultūrinį bei gamtos paveldą; bus ugdomos visų šeimos narių kultūrinės kompetencijos, formuojama kultūrinė tapatybė, stiprinamas bendruomeniškumas. Taip pat tai sukurs paskatas formuotis šeimų nuolatinio lankymosi muziejuose, kaip turiningo laisvalaikio praleidimo vietose, įpročiams.	KM
1.2.5.	Priemonė – įdiegti mokinio	Aprašymas. Iki kultūros paso atsiradimo nebuvo sisteminės priemonės, skirtos kultūriniam ir meniniam mokinių	ŠMM, KM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
	kultūros pasą	ugdymui užtikrinti. Ypač tai svarbu mažiau galimybių turinčių šeimų vaikams, kurie galės pasinaudoti kultūros, meno įstaigų, menininkų teikiamomis paslaugomis Kiekvienam mokiniui kalendoriniams metams skiriama 15 eurų, iš jų suformuojama virtuali mokyklos piniginė. Už šias lėšas kiekvienas 1–12 klasių mokinys gali rinktis iš kultūros ir meno įstaigų ir (ar) menininkų pasiūlytų bei Kultūros paso ekspertų komisijos patvirtintų paslaugų, kurios sudaro kultūros paso paslaugų rinkinį. Visą procesą koordinuoja mokyklose paskirti kultūros paso paslaugų koordinatoriai Nauda. Kiekvienas mokinys turės galimybę dalyvauti teikiant kokybiškas kultūros ir meno paslaugas, bus ugdomi mokinių savarankiško kultūros pažinimo ir patyrimo įpročiai, užtikrinamas paslaugų prieinamumas visoms amžiaus grupėms. Bus skatinamas kultūrinis mokinių sąmoningumas, ugdomos kūrybingos asmenybės, o patirtis, įgyta dalyvaujant kultūriniuose renginiuose ir (ar) kultūrinės edukacijos užsiėmimuose, padės jiems ugdymosi procesuose. Kultūros ir meno įstaigos bus skatinamos siekti aukštesnės paslaugų kokybės, didės kultūros ir meno įstaigų teikiamų paslaugų gavėjų skaičius, išaugs kultūros ir meno įstaigų įsitraukimas į mokinių kultūrinį ugdymą(si).	
1.2.6.	Priemonė – teikti socialinę paramą mokiniams	Aprašymas. Bus padidintas vienam mokiniui vienai dienai nemokamam maitinimui skiriamų lėšų dydis ir parama, skiriama mokinio reikmenims įsigyti. Veiklos: 1. Įvertinti stebėsenos metu pateiktus savivaldybių, maitinimo paslaugas mokyklose teikiančių įmonių ir tėvų, auginančių mokyklinio amžiaus vaikus, pasiūlymus dėl mokinių nemokamo maitinimo mokyklose 2. Įvertinti Lietuvos statistikos departamento skelbiamus vartojimo prekių ir paslaugų kainų pokyčius ir statistinę informaciją apie vidutines mažmenines maisto prekių kainas 3. Išanalizuoti nuo 2018 m. rugsėjo 1 d. įsigaliojusius Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr. V-964 „Dėl Maitinimo organizavimo ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir vaikų socialinės globos įstaigose tvarkos aprašo patvirtinimo“, pakeitimus, kuriais padidinami kokybiniai reikalavimai maisto produktams, naudojamiems vaikams maitinti 4. Parengti Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nauda. Mokiniams bus teikiamas kokybiškesnis, sveikos mitybos reikalavimus atitinkantis maitinimas. Nemokamą maitinimą mokyklose gaus apie 56 tūkst. mokinių iš mažas pajamas gaunančių šeimų. Veiklos: 1. Įvertinti stebėsenos metu pateiktus savivaldybių ir tėvų, auginančių mokyklinio amžiaus vaikus, pasiūlymus dėl paramai mokinio reikmenims įsigyti skiriamų lėšų dydžio padidinimo 2. Įvertinti Lietuvos statistikos departamento skelbiamus vartojimo prekių ir paslaugų kainų pokyčius	SADM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
		3. Atlikti papildomo valstybės biudžeto lėšų poreikio priemonei įgyvendinti skaičiavimus 4. Parengti Lietuvos Respublikos socialinės paramos mokiniams įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nauda. Šeimoms, auginančioms mokyklinio amžiaus vaikus, suteikta 33 proc. (19 eurų) didesnė valstybės finansinė parama mokinio reikmenims įsigyti. Didesnę paramą mokinio reikmenims įsigyti gautų apie 52 tūkst. mokinių iš mažas pajamas gaunančių šeimų.	
1.2.7.	Priemonė – įvertinti poreikį ir galimybes visiems mokiniams, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ar pradinio ugdymo programas, teikti nemokamą maitinimą	Veiklos: 1. Atlikti savivaldybių, suinteresuotų institucijų, nevyriausybinių organizacijų ir visuomenės apklausą dėl visuotinio mokinių, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ar pradinio ugdymo programas, nemokamo maitinimo mokykloje 2. Atlikti apklausos rezultatų analizę 3. Atlikti papildomo valstybės biudžeto lėšų poreikio mokinių, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ar pradinio ugdymo programas, nemokamo maitinimo išlaidoms finansuoti skaičiavimus Papildomas lėšų poreikis. Pritarus siūlymui teikti nemokamą maitinimą visiems mokiniams, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ar pradinio ugdymo programas, neatsižvelgiant į gaunamas pajamas, iš viso metams reikėtų apie 43,7 mln. eurų (iš valstybės biudžeto papildomai reikėtų apie 35,2 mln. eurų. Mokyklų steigėjai patiekalų gamybos išlaidoms finansuoti papildomai turėtų skirti apie 8,5 mln. eurų). Nauda. Pateikti siūlymai dėl visuotinio priešmokyklinukų ir pradinukų nemokamo maitinimo mokykloje įteisinimo tikslingumo. Daugiau nei 50 procentų apklausoje dalyvavusiųjų pasisakė teigiamai dėl visuotinio mokinių, kurie mokosi pagal priešmokyklinio ar pradinio ugdymo programas, nemokamo maitinimo mokykloje įteisinimo. Nemokamą maitinimą mokyklose papildomai gautų apie 124,5 tūkst. mokinių (2018 m. gavo apie 21,3 tūkst. mokinių).	SADM
1.2.8.	Priemonė – sukurti ir plėtoti šeimų, priimančių krizės ištiktas besilaukiančias moteris ir moteris su mažamečiais vaikais, tinklą kaimo vietovėse	Aprašymas. NVO, priimančios moteris su mažamečiais vaikais, besilaukiančias moteris, ypač nepilnametes, kurios patiria smurtą, šeimos narių atstūmimą, ignoravimą ir patyčias, bet neatsisako pareigos gimdyti ir auginti vaikus, dažniausiai stokoja priemonių, įgūdžių ir žinių, o NVO ar įstaigos, teikiančios mamos ir vaiko pensiono, krizių centro paslaugas, neturi galimybių suteikti šeimos aplinkos. Todėl kaimo vietovėse gyvenančios šeimos, turinčios laisvo gyvenamojo ploto, galėtų priimti tokias moteris ar moteris su vaikais ir padėti joms įsitvirtinti. Šeimų, ypač senjorų, galinčių priimti krizės ištiktas besilaukiančias moteris ir moteris su mažamečiais vaikais, tinklo kūrimo ir plėtros iniciatyvos būtų įgyvendinamos bendradarbiaujant vietos lygmeniu veikiančioms nevyriausybinėms organizacijoms, krizių centrams, socialiniams verslams ir šeimoms, įgyvendinant Europos Sąjungos fondų lėšomis remiamus projektus.	ŽŪM, SADM, FM
1.2.9.	Priemonė – plėtoti pagalbą krizinio nėštumo atvejais (besilaukiančioms ir	Aprašymas. Finansuojant nevyriausybines organizacijas, teikiančias pagalbą krizinio nėštumo atvejais, bus užtikrinta krizinį nėštumą patiriančioms moterims psichologinė, socialinė, finansinė pagalba. Nevyriausybinio sektoriaus vykdomi projektai gali būti finansuojami Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis, pritarus Valstybinio	SAM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
	pagimdžiusioms moterims), tokią pagalbą teikiančias nevyriausybines organizacijas remiant Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšomis ir plėtojant valstybinių įstaigų pagalbą	visuomenės sveikatos stiprinimo fondo tarybai.	
1.2.10.	Priemonė – kiekvienam naujagimiui skirti 100 eurų vertės kūdikio kraitelį (būtiniausių prekių rinkinį vaiko auginimo pradžiai)	Aprašymas. Numatoma kiekvienam naujagimiui skirti 100 eurų vertės kūdikio kraitelį (būtiniausių prekių rinkinį vaiko auginimo pradžiai). Šia simboline dovana būtų parodomas valstybės dėmesys šeimai. Svarstytina galimybė numatyti sutartinius įpareigojimus kūdikio kraiteliui gauti, pvz., tik užregistravus naujagimį pas šeimos gydytoją, taip užtikrinant visų naujagimių sveikatos priežiūrą. Lėšų poreikis – 3 mln. eurų. Skiriant kraitelį, turėtų būti atsižvelgiama į vaiko poreikius: ar gimė sveikas, neišnešiotas, turi specifinių poreikių. Priemonės įgyvendinimo laikotarpis. Pradžia – 2020 m. I ketv. (priemonė tęstinė).	SAM, SADM
1.2.11.	Priemonė – organizuoti neįgalių vaikų aprūpinimą komunikacijos techninės pagalbos priemonėmis	Aprašymas. Techninės pagalbos neįgaliesiems centras prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos aprūpins neįgalius vaikus komunikacijos techninės pagalbos priemonėmis, kurių tikslas – kompensuoti neįgalių vaikų dėmesio, verbalinio kalbos suvokimo, rašymo, skaitymo, bendravimo ir atminties funkcijų sutrikimus. Taip būtų užtikrinamos neįgalių vaikų teisės ir lygios galimybės įsitraukti į bendruomenės gyvenimą, bendrauti ir reikšti savo nuomonę visais su jais susijusiais klausimais. Veiklos. Bus pakeistas Neįgaliųjų aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis ir šių priemonių įsigijimo išlaidų kompensavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2006 m. gruodžio 19 d. įsakymu Nr. A1-338 „Dėl Neįgaliųjų aprūpinimo techninės pagalbos priemonėmis ir šių priemonių įsigijimo išlaidų kompensavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir į jį įtraukta nauja komunikacijos techninės pagalbos priemonių grupė. Priemonės įgyvendinimo laikotarpis. Pradžia – 2019 m. Aprūpinimas komunikacijos techninės pagalbos priemonėmis bus organizuojamas, kol bus poreikis ir skiriamas finansavimas. Nauda. Komunikacijos techninės pagalbos priemonės suteiktų galimybę kompensuoti neįgalių vaikų dėmesio, verbalinio kalbos suvokimo, rašymo, skaitymo, bendravimo ir atminties funkcijų sutrikimus. Taip būtų užtikrinamos neįgalių vaikų teisės ir lygios galimybės įsitraukti į bendruomenės gyvenimą, bendrauti ir reikšti savo nuomonę visais su jais susijusiais klausimais	SADM
1.3.	**Uždavinys – sudaryti sąlygas lygioms vyrų ir moterų teisėms, pareigoms ir galimybėms viešojo gyvenimo srityje bei šeimoje užtikrinti**		
1.3.1.	Priemonė – remti iniciatyvas,	Aprašymas. Planuojama organizuoti viešųjų ryšių kampaniją, skirtą teigiamam tėvystės (tėvo, einančio vaiko priežiūros	SADM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
	kuriomis siekiama mažinti lyčių segregaciją ir šalinti jos priežastis bei pasekmes	atostogų) įvaizdžiui visuomenėje formuoti, taip pat lygioms moterų ir vyrų teisėms, pareigoms ir galimybėms viešajame gyvenime ir šeimoje užtikrinti. Moterys ir vyrai bus skatinami rinktis ne visos darbo dienos laiką, kad galėtų daugiau laiko skirti vaiko priežiūrai, taip pat skatinamas buities darbų pasidalijimas šeimoje. Priemonės įgyvendinimo laikotarpis. Pradžia – 2019 m. I ketv., pabaiga – 2021 m. IV ketv.	
1.3.2.	Priemonė – atlikti tyrimą, kuriuo būtų įvertintas vyrų įsitraukimas į lyčių lygybės skatinimo priemones	Aprašymas. Planuojama atlikti kiekybinį ir kokybinį tyrimą, padėsiantį nustatyti, kokios priemonės yra veiksmingos įtraukiant vyrus į lyčių lygybės skatinimo procesą. Atlikus tyrimą, bus pateikiamos rekomendacijos dėl specialių priemonių taikymo bei jų poveikio prognozė. Priemonės įgyvendinimo laikotarpis. Pradžia – 2020 m. I ketv., pabaiga – 2021 m. IV ketv.	SADM
1.3.3.	Priemonė – sukurti efektyvias priemones, padedančias mažinti vyrų ir moterų pajamų atotrūkį	Aprašymas. Planuojama įgyvendinti Europos Komisijos iš dalies finansuojamą projektą, skirtą moterų ir vyrų pajamų atotrūkio Lietuvoje analizei atlikti, sukurti efektyvias atotrūkio mažinimo priemones ir didinti visuomenės informuotumą apie atotrūkio įtaką darbo rinkoje. Priemonės įgyvendinimo laikotarpis. Pradžia – 2020 m. I ketv., pabaiga – 2020 m. IV ketv.	SADM
1.3.4.	Priemonė – paskatinti motinas / tėvus sugrįžti į darbo rinką po vaiko priežiūros atostogų ir neatitrūkti nuo darbo jose esant. Paskatinti įmones diegti ryšio palaikymo programas, kurias įgyvendinant motinos / tėvai 1–4 kartus per metus atvyktų į įmonę pasimokyti ir kt.	Aprašymas. Bus peržiūrėti vaiko priežiūros atostogas reguliuojantys teisės aktai, nustatant, kad vaiko priežiūros atostogose esanti motina / tėvas galėtų oficialiai dalyvauti įmonės organizuojamuose mokymuose ar kitose veiklose (iki 10 darbo dienų per metus). Vykdant socialinę kampaniją, numatoma paskatinti įmones diegti ryšio palaikymo programas, kurias įgyvendinant motinos / tėvai 1–4 kartus per metus atvyktų į įmonę pasimokyti ir kt.	SADM
1.4.	**Uždavinys – plėtoti finansines paskatas šeimoms, auginančioms vaikus**		
1.4.1.	Priemonė – mokėti išmokas vaikams	Aprašymas. Planuojama padidinti išmokos vaikui (vaiko pinigų), mokamos visiems vaikams dydį (nuo 2019 m. sausio 1 d. nuo 30 iki 50 eurų) ir nustatyti vienodo dydžio (nepriklausomai nuo vaikų amžiaus) papildomai skiriamą išmoką vaikui gausioms bei nepasiturinčioms šeimoms (nuo 2019 m. nuo 28,5 ir 15,2 euro iki 20 eurų). Veiklos: 1. Įvertinti Lietuvos statistikos departamento skelbiamus vaikų skurdo rizikos lygio pokyčius 2. Įvertinti vaikų skurdo rizikos lygio pokyčius, remiantis SADM vykdomo projekto „Socialinės paramos politikos	SADM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
		pokyčių prognozavimo, sprendimų priėmimo derinimo ir veiksmingumo stebėsenos sistemos sukūrimas“ prognozėmis 3. Atlikti papildomo valstybės biudžeto lėšų poreikio priemonei įgyvendinti skaičiavimus 4. Parengti Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Papildomas lėšų poreikis. Papildomas valstybės biudžeto lėšų poreikis 2019 m. apie 130,2 mln. eurų. 2020–2021 metams planuojama parengti nuoseklaus išmokos vaikui didinimo modelį. Nauda. Prognozuojama, kad, padidinus universalios išmokos vaikui dydį nuo 30 Eur iki 50 Eur, 0–17 metų amžiaus vaikų grupėje skurdo rizikos lygis sumažėtų 4,3 procentinio punkto; šeimoje, kurioje vienas iš tėvų augina vieną ar daugiau vaikų, skurdo rizikos lygis sumažėtų 4,2 procentinio punkto; šeimoje, kurioje abu tėvai augina tris ar daugiau vaikų, – 9,2 procentinio punkto. Šeimoms, auginančioms ir (ar) globojančioms vaikus, suteikta didesnė valstybės finansinė parama – nuo 2019 m. universalios išmokos dydis padidėja 67 proc.	
1.4.2.	Priemonė – apsvarstyti galimybę įteisinti gyventojų pajamų mokesčio grąžinimo mechanizmą, ar lengvatinį PVM tarifą, įsigijus tam tikras būtiniausias kūdikiui auginti skirtas prekes, arba alternatyvias finansines paskatas kūdikius auginantiems asmenims	Aprašymas. Siūloma apsvarstyti galimybę taikyti gyventojų pajamų mokesčio lengvatą, ar lengvatinį PVM tarifą tam tikroms pagal patvirtintą sąrašą nustatytoms prekėms, kurios būtinos auginant kūdikius, arba alternatyvias finansines paskatas kūdikius auginantiems asmenims.	FM, SADM
1.4.3.	Priemonė – didinti finansavimo prieinamumą panaudojant esamus finansinius instrumentus NVO socialiniam ir bendruomeniniam verslui plėtoti	Aprašymas. Šiuo metu teorinė galimybė NVO pasinaudoti garantijomis, paskolų padengimo ir grąžinamų subsidijų priemonėmis yra, tačiau praktika rodo, kad jokia NVO negali šių priemonių panaudoti, nes neturi kreditingumo istorijos ir tinkamų finansinių rodiklių. Todėl būtina pritaikyti esamas priemones arba sukurti naujus įrankius tik NVO socialinio ar bendruomeninio verslo projektams (lengvatinės paskolos, palūkanų kompensavimas, grąžinamos subsidijos, garantijos ir kt.). Atkreiptinas dėmesys, kad vadovaujantis ES reglamentavimu, finansinės priemonės gali būti taikomos tik finansiškai gyvybingoms veikloms. Taip pat siūlome NVO pasinaudoti EEE/NOR dvišalio bendradarbiavimo galimybėmis.	FM, ŪM, ŽŪM, SADM
1.5.	**Uždavinys – plėsti būsto pasirinkimo galimybes šeimoms, auginančioms vaikus**		

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
1.5.1.	Priemonė – teikti paramą šeimoms ir asmenims būstui įsigyti	Aprašymas. Numatoma padidinti pajamų dydžius, kuriais vadovaujantis nustatoma teisė į paramą būstui įsigyti ir išsinuomoti; įteisinti galimybę savivaldybėms socialinio būsto fondą plėtoti pernuomojant rinkoje išnuomotą butą ir kt. Preliminarus papildomas 2019 metams (lyginant su 2017 metais nustatytuoju) reikalingų lėšų poreikis – apie 3 800 tūkst. eurų. Veiklos: 1. Įvertinti Lietuvos energetikos instituto ir Vytauto Didžiojo universiteto mokslininkų atlikto tyrimo „Gyventojų galimybės apsirūpinti būstu ir priemonės būsto prieinamumui didinti“ rezultatus 2. Parengti Lietuvos Respublikos paramos būstui įsigyti ar išsinuomoti įstatymo pakeitimo įstatymo projektą Nauda. Socialinio būsto fondo plėtra savivaldybėms pernuomojant rinkoje išnuomotą butą (padidėjimas skaičiuojamas nuo savivaldybių nuosavybės teise valdomo socialinio būsto fondo): 2019 m. – 3 proc., 2020 m. – 15 proc. ir 2021 m. – 20 proc.	SADM
1.5.2.	Priemonė – kompensuoti dalį nuomos mokesčio asmenims ir šeimoms, nuomojantiems būstą iš fizinių ar juridinių asmenų	Aprašymas. Kompensuojama dalis nuomos mokesčio šeimoms ir asmenims, nuomojantiems būstą iš fizinių ir juridinių asmenų. Nauda. Planuojamas būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją gavusių asmenų skaičius: 2019 m. – 2 050 asm., 2020 m. – 2 480 asm. ir 2021 m. – 2 920 asm. Planuojama išmokėti subsidijų valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų daliai apmokėti (šeimoms): 2019 m. – 964 šeimoms, 2020 m. – 893 šeimoms ir 2021 m. – 935 šeimoms.	SADM
1.5.3.	Priemonė – teikti paramą jaunoms šeimoms (iki 35 m.), neatsižvelgiant į jų pajamas, įsigyjančioms pirmąjį būstą ne didmiesčiuose	Aprašymas. Iš dalies kompensuoti būsto kreditą šeimoms, įsigyjančioms pirmąjį būstą ne didmiesčiuose, kredito kompensacijos dydį sieti su šeimoje auginamų vaikų skaičiumi	SADM
1.6.	**Uždavinys – gerinti šeimos sveikatos būklę, didinant informuotumą šeimos sveikatos klausimais, mažinant sveikatai kylančias grėsmes**		
1.6.1.	Priemonė – plėtoti sveiką gyvenseną ir stiprinti sveikos gyvensenos įgūdžius nuo gimimo iki senatvės, gerinant savivaldybių teikiamų valstybinių (valstybės perduotų savivaldybėms) visuomenės sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą	Aprašymas. Pagerinti savivaldybių vykdomos visuomenės sveikatos priežiūros prieinamumą ir kokybę visiems gyventojams, ypač mokiniams, besimokantiems ikimokyklinio ugdymo, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose pagal ikimokyklinio, priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programas, didinant įgyvendinamų visuomenės sveikatos stiprinimo ir ligų prevencijos priemonių įvairovę bei apimtis. Skatinti vaikų fizinį aktyvumą ir stiprinti sveikos gyvensenos įpročius, atsižvelgiant į gerąjį Islandijos pavyzdį (ŠMM).	SAM, ŠMM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
1.6.2.	Priemonė – nustatyti prievolę lankyti kiekvieną naujagimį namuose po gimdymo ir užtikrinti jo sveikatos būklės priežiūrą iki vienų metų	Aprašymas. Prievolė lankyti kiekvieną naujagimį namuose po gimdymo ir jo sveikatos būklės priežiūros iki vienų metų užtikrinimas reglamentuotas teisės aktais. Šeimos gydytojo komandos nariai aplanko naujagimį 1 kartą per 3 darbo dienas nuo išvykimo iš akušerijos stacionaro, vėliau lanko gydytojas ir slaugytoja. Šeimos gydytojo komandos nariai, lankydami naujagimį namuose, jį apžiūri, įvertina naujagimio priežiūros kokybę, paaiškina maitinimo krūtimi, dienos, mitybos režimo reikšmę, migdymo padėtį, įvertina šeimos sanitarinį higieninį pasirengimą, informuoja tėvus apie sveikos gyvensenos ugdymą, ligų, traumų, uždusimo, apsinuodijimo, nudegimų, prievartos profilaktiką, imunoprofilaktiką, įvertina šeimos socialinį, psichologinį pasirengimą, pataria tėvams naujagimio priežiūros, higienos (ypač odos, bambos), maitinimo krūtimi, mamos mitybos klausimais, įvertina sveikatos būklę, stacionare atliktus tyrimus dėl įgimtų medžiagų apykaitos ligų, jei jie neatlikti, siunčia atlikti tyrimus, prireikus nustatyta tvarka informuoja socialinį darbuotoją ir (ar) savivaldybės vaiko teisių apsaugos tarnybą. Kiekvieno apsilankymo asmens sveikatos priežiūros įstaigoje metu gydytojas įvertina kūdikių sveikatos, fizinę būklę, nustato ir įvertina rizikos sveikatai veiksnius, psichomotorinę raidą, atlieka reikiamus tyrimus, suteikia tėvams žinių apie kūdikio aplinkos higieną ir jos saugumą, informuoja apie ligų ir traumų, nudegimų ir prievartos profilaktiką, imunoprofilaktiką, padeda formuoti racionalios kūdikio ir motinos mitybos įgūdžius, skatina maitinimą krūtimi, informuoja tėvus apie dantų ėduonies profilaktiką ir pamoko burnos higienos. Teisės aktais nustatytas šeimos medicinos paslaugas teikiančių pirminės ambulatorinės asmens sveikatos priežiūros įstaigų skatinimas už vizitą į namus pas naujagimį arba vaiką ir (ar) kiekvieną naujagimio arba vaiko apsilankymą pas gydytoją ir (ar) slaugytoją ar akušerį.	SAM, SADM
1.6.3.	Priemonė – nemokamai skiepyti vaikus iki nustatyto amžiaus nuo B tipo meningokokinės ir rotavirusinės infekcijų	Aprašymas. Lietuvoje imunoprofilaktikos programa įgyvendinama nuo 1992 metų, per tą laiką dėl įtraukiamų naujų vakcinų keletą kartų keitėsi Lietuvos Respublikos vaikų profilaktinių skiepijimų kalendorius. Įgyvendinant Nacionalinę imunoprofilaktikos 2014–2018 metų programą, pasiekti ypač geri rezultatai – įtrauktos naujos vakcinos bei naujos tikslinės rizikos grupės. Veiklos: 1. Nuo 2018 m. liepos mėn. į skiepijimų kalendorių įtraukti kūdikių skiepai nuo B tipo meningokokinės infekcijos 2. Nuo 2018 m. rugsėjo mėn. kūdikiai skiepijami nuo rotavirusinės infekcijos	SAM
1.6.4.	Priemonė – šeimos gydytojo komandas papildyti asistentu / papildomu slaugytoju / gyvensenos medicinos specialistu / socialiniu darbuotoju	Aprašymas. Nors pastaraisiais metais fiksuojamas vidutinės būsimo gyvenimo trukmės ilgėjimas Lietuvoje, tačiau, pagal 2015 m. Eurostato duomenis, ji vis dar trumpiausia Europos Sąjungoje ir net 5,8 metų trumpesnė nei Europos Sąjungos šalių vidurkis. Vyrų vidutinė būsimo gyvenimo trukmė beveik 11 metų trumpesnė nei moterų, ir tai didžiausias lyčių skirtumas Europos Sąjungoje. 2015 m. padidėjo vyrų ir moterų sveiko gyvenimo metų atotrūkis nuo Europos Sąjungos vidurkio (Eurostato duomenimis). Siekiant kompleksiškai gerinti visų šeimos narių sveikatos priežiūros paslaugų kokybę ir prieinamumą, sudaryti sąlygas ir skatinti žmones sveikai gyventi, spręsti socialines problemas, būtina išplėsti šeimos gydytojo komandą, įtraukiant į ją socialinius darbuotojus, gyvensenos medicinos specialistus, suteikti slaugytojoms daugiau teisių ir atsakomybės. Šeimos gydytojo komandos bus papildytos asistentu / papildomu slaugytoju / gyvensenos medicinos specialistu / socialiniu darbuotoju. Į pirminės odontologinės pagalbos paslaugas teikiančią komandą bus	SAM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
		įtrauktas burnos higienistas.	
1.7.	**Uždavinys – ugdyti šeimos narių gebėjimus spręsti psichologines ir socialines problemas**		
1.7.1.	Priemonė – užtikrinti, kad patyčių prevencijos programos būtų įdiegtos kiekvienoje šalies mokykloje	Aprašymas. Vadovaujantis Švietimo įstatymo 43 str., nuo 2017 m. rugsėjo 1 d. kiekviena mokykla privalo įgyvendinti pasirinktą prevencinę programą. Šiuo metu patyčių ir kitas prevencijos programas įgyvendina apie 70 proc. mokyklų. Tikslas – pasiekti, kad iki 2020 m. jas būtų įsidiegusios ne mažiau kaip 95 proc. bendrojo ugdymo mokyklų. 2018–2020 m. tam numatoma skirti 3,53 mln. eurų Europos Sąjungos struktūrinės paramos (toliau – ES) lėšų. Veiklos: 1. Finansuotas patyčių ir kitų prevencijos programų mokyklose įdiegimas 2. Pagal nustatytus kriterijus atrinktos mokyklos pasirinktoms prevencinėms programoms įgyvendinti 3. Nupirktos prevencinių programų įgyvendinimo paslaugos 4. Įdiegtos patyčių bei kitos prevencinės programos ikimokyklinio ugdymo įstaigose, bendrojo ugdymo mokyklose ir profesinio mokymo įstaigose Papildomas lėšų poreikis. 2021 m. – 1 370 tūkst. eurų. Priemonės įgyvendinimo laikotarpis. Pradžia – 2019 m. I ketv., pabaiga – 2020 m. III ketv. Nauda. Mokyklose bus įdiegtos prevencinės programos, mažės patyčių bei kitų neigiamų reiškinių, gerės mokyklų mikroklimatas ir mokinių savijauta, psichikos sveikata. Mokiniai geriau prisitaikys mokykloje, išmoks pozityviu būdu išreikšti savo emocijas, gebės patys įveikti sunkumus, suprasti netinkamo elgesio pasekmes, mokyklose mažės agresyvaus elgesio ir patyčių apraiškų, gerės mokyklos mikroklimatas, santykiai	ŠMM
1.7.2.	Priemonė – remti nevyriausybinių organizacijų projektus, skirtus tėvystės įgūdžiams ugdyti ir tėvams konsultuoti, siekiant, kad tėvystės įgūdžių ugdymas būtų prieinamas visiems tėvams	Aprašymas. Remiami nevyriausybinių organizacijų projektai, skirti konsultacinei pagalbai telefonu pozityvios tėvystės klausimais teikti. Remiant nevyriausybinių organizacijų ir bendruomeninių organizacijų veiklos projektus, numatyta prioritetą teikti veikloms, skirtoms pozityvios tėvystės įgūdžiams ugdyti. Nauda. Tėvai, globėjai, įtėviai, auginantys vaikus, įgis teorinių žinių ir praktinių pozityvios tėvystės įgūdžių.	SADM
2.	**Tikslas – užtikrinti valstybės poreikius atitinkantį migracijos srautų valdymą**		
2.1.	**Uždavinys – skatinti grįžtamąją migraciją ir proporcingą, valstybės interesus atitinkantį užsienio šalių piliečių atvykimą, įgyvendinant pritraukimo, priėmimo, integracijos ir ryšio palaikymo politiką**		
2.1.1.	Priemonė – formuoti Lietuvos, kaip geros vietos	Aprašymas. Šiuo metu bendras Lietuvos žinomumas užsienyje gerėja menkai ar net prastėja (URM atlikta užsienio lietuvių apklausa, 2013–2016 m.). Trūksta priemonių, padedančių didinti Lietuvos žinomumą ir patrauklumą užsienyje,	ŪM

<table>
<tr><th>Eil. Nr.</th><th>Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas</th><th>Priemonės aprašymas ir veiklos</th><th>Dalyvaujančios institucijos</th></tr>
<tr><td></td><td>dirbti ir kurti verslą, įvaizdį ir vykdyti kitas talentų pritraukimo į Lietuvą veiklas (stiprinti „Work in Lithuania“ funkcionalumą ir sklaidą)</td><td>pritraukti į Lietuvą užsienyje gyvenančių talentų, o tai padėtų stiprinti aukštos pridėtinės vertės ekonomiką Lietuvoje. Siūloma stiprinti Lietuvos, kaip geros vietos dirbti ir kurti verslą, įvaizdį užsienio šalyse, orientuojantis į užsieniečius, užsienyje gyvenančius Lietuvos piliečius bei lietuvių kilmės asmenis. „Work in Lithuania“ platformoje būtų pateikiami gerai apmokami darbai, galintys pritraukti specialistų, kuriems Lietuva gali pasiūlyti konkurencingą atlyginimą, sugrįžti arba atvykti dirbti į Lietuvą.
<u>Papildomas lėšų poreikis</u>: 2020 m. – 713,6 tūkst. eurų, 2021 m. – 754,8 tūkst. eurų.
<u>Veiklos:</u>
1. Trūkstamų aukštos kvalifikacijos specialistų relokacijos kaštų kompensavimas
2. Talentų pritraukimo akcijos organizavimas ir vykdymas
3. Lietuviško kapitalo įmonių pritraukimas į „Work in Lithuania“ platformą
4. Užsienio studentų integracija į Lietuvos darbo rinką
5. Lietuvoje gyvenusių užsienio studentų tinklo, per kurį būtų gerinamas Lietuvos įvaizdis užsienyje, sukūrimas
6. Ypač aukštos kvalifikacijos specialistų atranka ir individualių pasiūlymų teikimas, siekiant juos pritraukti į Lietuvą
7. Bendradarbiavimas su įmone „LinkedIn“, nustatant ir koreguojant tikslines rinkas, auditorijas
8. „Work in Lithuania“ mobiliosios aplikacijos sukūrimas ir palaikymas
<u>Veiklos rodikliai</u>
<table>
<tr><td>Rodiklis, matavimo vnt.</td><td>2019 m.</td><td>2020 m.</td><td>2021 m.</td></tr>
<tr><td>Apsilankymų „Work in Lithuania“ internetinėje platformoje skaičius (kaup. vnt.)</td><td>100 000</td><td>200 000</td><td>300 000</td></tr>
<tr><td>Į laisvas darbo vietas užsienio kompanijose („Work in Lithuania“ programos partneres) pretendavusių specialistų skaičius (kaup. vnt.)</td><td>3 000</td><td>6 000</td><td>9 000</td></tr>
<tr><td>Lietuviško kapitalo įmonių, dalyvaujančių „Work in Lithuania“ programoje, skaičius (kaup. vnt.)</td><td>30</td><td>60</td><td>100</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>2.1.2.</td><td>Priemonė – sustiprinti Vyriausybės paskirtos už migrantų informavimą atsakingos organizacijos (šiuo metu Migracijos informacijos centro „Renkuosi Lietuvą“)</td><td><u>Aprašymas.</u> Šiuo metu net 40 proc. užsienio lietuvių teigia, kad jiems trūksta arba nepakanka informacijos apie grįžimą į Lietuvą ir reintegraciją (URM, 2016 m.). Airijos pavyzdys rodo, kad net turint santykinai gerai išplėtotą migrantų informavimo sistemą, informacijos trūkumas išlieka didžiausiu trukdžiu norintiesiems sklandžiai grįžti į šalį ir svarbiausiu prioritetu migracijos politikoje. Siūloma sustiprinti informacijos centro veiklą – teikti informaciją ir asmenines konsultacijas įvairiais praktiniais klausimais: grįžimo planavimo, socialinių, švietimo paslaugų, migracijos įforminimo, įsidarbinimo ir kt. Tam būtina padidinti centro žinomumą, teikti daugiau paslaugų ir gerinti jų prieinamumą.</td><td>VRM</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Eil. Nr.</th><th>Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas</th><th>Priemonės aprašymas ir veiklos</th><th>Dalyvaujančios institucijos</th></tr>
<tr><td></td><td>funkcionavimą, pertvarkant jį į individualaus konsultavimo grįžimo į Lietuvą klausimais centrą, veikiantį vieno langelio principu, padidinant finansavimą to centro teikiamų paslaugų Lietuvos išeivijai sklaidai</td><td>Priemonės veiklos įgyvendinamos per Tarptautinės migracijos organizacijos Vilniaus biuro Migracijos informacijos centrą (toliau – MIC) „Renkuosi Lietuvą“.
<u>Papildomas lėšų poreikis</u>: 2020 m. – 226 tūkst. eurų, 2021 m. – 328,1 tūkst. eurų.
<u>Veiklos:</u>
1. Plėsti Migracijos informacijos centro teikiamas paslaugas užtikrinant, kad aktuali informacija ir konsultacijos būtų teikiamos anglų ir rusų kalbomis
2. Įvesti papildomas nemokamas telefono linijas ryšiui su tam tikromis šalimis palaikyti (2019 m. II ketv. – su Norvegija; 2019 m. III ketv. – su Airija; papildomų lėšų nereikės)
3. Didinti Migracijos informacijos centro žinomumą, viešinant jo vykdomą veiklą nacionalinėje ir emigrantams skirtoje žiniasklaidoje
4. Organizuoti pagalbą grįžtantiems lietuviams, iš užsienio atvykstantiems aukštos kvalifikacijos specialistams kreipiantis į įvairias valstybės institucijas, jei reikia – vertėjauti ir pan.
5. Rengti tikslinius įvadinius seminarus atvykstantiems ir grįžtantiems gyventi į Lietuvą asmenims apie gyvenimą ir pirmuosius žingsnius šioje šalyje
6. Teikti tikslinę psichologinę pagalbą grįžusiems emigrantams
<u>Veiklos rodikliai</u>
<table>
<tr><td>Rodiklis, matavimo vnt.</td><td>2019 m.</td><td>2020 m.</td><td>2021 m.</td></tr>
<tr><td>Suteiktos konsultacijos (atsakyta į užklausas), skaičius</td><td>3 000</td><td>4 800</td><td>6 000</td></tr>
<tr><td>Apsilankymai interneto tinklalapyje www.renkuosilietuva.lt, skaičius</td><td>200 000</td><td>320 000</td><td>420 000</td></tr>
<tr><td>MIC „Renkuosi Lietuvą“ paminėjimai spaudoje, skaičius</td><td>50</td><td>60</td><td>70</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>2.1.3.</td><td>Priemonė – Vyriausybės paskirtai už migrantų informavimą atsakingai organizacijai (šiuo metu Migracijos informacijos centrui „Renkuosi Lietuvą“) bendradarbiaujant su Lietuvos diplomatinėmis atstovybėmis, sustiprinti aktyvaus informavimo ir konsultavimo</td><td><u>Aprašymas.</u> Lietuvos diplomatinės atstovybės, teikdamos konsulines paslaugas (ir kitais būdais), palaiko artimus ryšius su užsienio lietuvių bendruomenėmis ir yra svarbus jų informacijos šaltinis. Siūloma geriau išnaudoti diplomatinių atstovybių potencialą užsienyje gyvenantiems Lietuvos piliečiams informuoti ir konsultuoti, tobulinant šių atstovybių teikiamas paslaugas ir nustatant, kad grįžtančių bei ketinančių grįžti Lietuvos piliečių ir lietuvių kilmės asmenų informavimas ir konsultavimas yra prioritetinė Lietuvos diplomatinių atstovybių veiklos sritis.</td><td>URM, VRM</td></tr>
</table>

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
	veiklas ambasadose, konsulatuose		
2.1.4.	Priemonė – teikti specialią pagalbą norintiesiems sugrįžti ir integruotis į Lietuvos savivaldybes (regionus), apmokius atrinktus savivaldybių administracijų darbuotojus informuoti ir konsultuoti grįžtančius iš užsienio Lietuvos piliečius ir lietuvių kilmės asmenis bei jų šeimos narius	Aprašymas. 2017 m. duomenimis, net 82 proc. grįžusiųjų į Lietuvą grįžo į tą pačią savivaldybę, iš kurios išvyko (MOSTA, 2018 m.). Grįžtantiesiems itin aktuali informacija ir konsultacijos, susijusios su jų gyvenamosios vietos (savivaldybės) ypatumais. Siūloma sukurti ir sustiprinti savivaldybių administracijos darbuotojų konsultantų grįžimo klausimais tinklą, kuris padėtų grįžtantiesiems lengviau pasinaudoti visomis savivaldybės teikiamomis galimybėmis ir padėtų susirasti darbą, būstą ir mokyklą bei kitaip integruotis konkrečioje savivaldybėje. Konsultantų veikla būtų glaudžiai susijusi su Vyriausybės paskirta už migrantų informavimą atsakinga organizacija (šiuo metu su Migracijos informacijos centru „Renkuosi Lietuvą“), kuri perduotų sukauptą gerąją patirtį ir kompetencijas savivaldybių administracijos darbuotojams. Veiklos: 1. Rekomenduoti savivaldybėms stiprinti savivaldybių administracijų darbuotojų konsultantų informavimo ir konsultavimo veiklas bei kompetencijas savivaldybėse, naudojantis ES struktūrinių fondų lėšomis finansuojamos regioninės priemonės Nr. 10.1.3-ESFA-R-920, skirtos paslaugų ir asmenų aptarnavimo kokybei savivaldybėse gerinti, galimybėmis (savivaldybės) 2. Sustiprinti MIC „Renkuosi Lietuvą“ funkcionavimą, užtikrinant jo finansavimą šioms veikloms vykdyti: koordinuoti Lietuvos savivaldybių (regionų) koordinatorių tinklo veiklą, konsultuoti atrinktus savivaldybių konsultantus grįžtantiems iš užsienio Lietuvos piliečiams ir lietuvių kilmės asmenims bei jų šeimos nariams informuoti ir konsultuoti, rinkti, sisteminti ir rengti informaciją, skirtą grįžtantiems asmenims (VRM, MIC „Renkuosi Lietuvą“)	VRM
2.1.5.	Priemonė – skatinti Lietuvos gyventojų ir užsienio lietuvių bei užsieniečių bendruomenines iniciatyvas Lietuvos savivaldybėse, siekiant padėti integruotis į bendruomenę atvykusiems arba grįžusiems į Lietuvą asmenims	Aprašymas. 2017 m. duomenimis, net 82 proc. grįžusiųjų į Lietuvą grįžo į tą pačią savivaldybę, iš kurios išvyko (MOSTA, 2018 m.). Vietos bendruomenės dažnai būna svarbi sugrįžimo ar atvykimo į Lietuvą priežastis. Siūloma įgyvendinti priemones, kurios suartintų Lietuvos gyventojus ir užsienio lietuvius bei užsieniečius, organizuoti bendruomenines veiklas Lietuvos savivaldybėse ir kitais būdais skatinti jų tinklo veiklą. Tai padėtų integruotis į bendruomenę atvykstantiems arba grįžtantiems į Lietuvą asmenims. Veikla būtų vykdoma atsižvelgiant į „Globalios Tauragės“ ir kitus sėkmingus pavyzdžius šioje srityje. Užsienio reikalų ministerija pagelbėtų bendruomenėms Lietuvoje mezgant ryšius su užsienio lietuviais, o Vidaus reikalų ministerija per MIC „Renkuosi Lietuvą“ iniciatyvą padėtų nukreipti besikreipiančius asmenis į jau egzistuojančias iniciatyvas, skatintų tokių iniciatyvų kūrimąsi. Veiklos: Patikslinti *Nevyriausybinių organizacijų ir bendruomeninės veiklos stiprinimo 2017–2019 metų veiksmų plano įgyvendinimo 2.3 priemonės „Remti bendruomeninę veiklą savivaldybėse“ įgyvendinimo* aprašą numatant, kad projektai, orientuoti į atvykstančių ir grįžtančių asmenų įtraukimą į bendruomeninę veiklą bei tinklo veiklos iniciatyvas Lietuvos savivaldybėse, būtų pripažinti tinkamomis finansuoti veiklomis ir (arba) finansavimo prioritetu, skatinti tokių iniciatyvų	SADM, VRM, URM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
		kūrimą (SADM, VRM (MIC „Renkuosi Lietuvą“), URM)	
2.1.6.	Priemonė – finansuoti psichologinės pagalbos ir konsultacijų paslaugas grįžusiems ir ketinantiems grįžti į Lietuvą asmenims bei jų artimiesiems	Aprašymas. Remiantis Airijos pavyzdžiu, siūloma finansuoti psichologinės pagalbos ir konsultacijų paslaugas grįžusiesiems. Tai padėtų grįžusiems asmenims adaptuotis Lietuvoje, spręsti dėl kultūrinių ir socialinių skirtumų kylančius vidinius konfliktus, nes nesprendžiami jie gali lemti neigiamą grįžtančiųjų psichologinę būseną, paskatinti jų vienatvę, savivertės sumažėjimą ir pakartotinį išvykimą iš šalies. Papildomas lėšų poreikis nurodytas 2.1.2. priemonėje. Veiklos: 1. Teikti psichologines konsultacijas emigracijos paliestiems žmonėms ir jų šeimos nariams 2019 m. (SADM) 2. Teikti psichologinės pagalbos ir konsultacijų paslaugas grįžusiems ir ketinantiems grįžti į Lietuvą asmenims, emigracijos paliestiems asmenims bei jų artimiesiems 2020 m. ir vėliau (VRM, MIC „Renkuosi Lietuvą“)	SADM, VRM
2.1.7.	Priemonė – remti lietuvių kalbos kursus Lietuvos savivaldybėse ir interaktyvius kursus internetu grįžusiems ir atvykusiems į Lietuvą asmenims	Aprašymas. Daugėjant Lietuvos piliečių, gyvenančių užsienyje, auga ir mišrių santuokų su užsienio piliečiais skaičius (nuo 2004 m. net 42,7 tūkst. Lietuvos piliečių užregistravo santuokas su kitų šalių piliečiais), o kalbos barjeras gali tapti pagrindine kliūtimi mišrioms šeimoms grįžti į Lietuvą. Kalbos kursų ir interaktyvių kursų internetu rėmimas padėtų mokytis kalbos gyvenant užsienyje ir palengvintų grįžimą (atvykimą) bei integraciją į visuomenę. Siūloma iš dalies arba visiškai remti lietuvių kalbos mokymosi kursus, kuriuos baigus būtų įgyta lietuvių kalbos, kaip užsienio kalbos, mokėjimo kvalifikacija, bei kursus internetu. Veiklos: Iki 2019 m. kovo 1 d. suformuoti konkrečius pasiūlymus dėl priemonės (veikimo modelis, reikalingi asignavimai, veiklos rodikliai ir kt.), kuria būtų remiami lietuvių kalbos kursai Lietuvos savivaldybėse ir interaktyvūs kursai internetu grįžusiems ir atvykusiems į Lietuvą asmenims	ŠMM
2.1.8.	Priemonė – supaprastinti migracijos procedūras, siekiant pritraukti aukštos kvalifikacijos ir trūkstamų specialybių darbuotojų iš trečiųjų šalių	Aprašymas. Pagal protų pritraukimo indeksą pasaulyje Lietuva yra tik 94-oje vietoje iš 107 (*Global Talent Competitiveness Index*, 2018 m.), viena iš svarbiausių to priežasčių – neoptimalios migracijos procedūros. Siūloma stebėti Ministro Pirmininko 2018 m. kovo 5 d. potvarkiu Nr. 43 sudarytos darbo grupės pateiktų pasiūlymų dėl migracijos procedūrų tobulinimo, kuriems Lietuvos Respublikos Vyriausybė pritarė 2018 m. gegužės 16 d. pasitarime, įgyvendinimą, siekiant užtikrinti sėkmingą jo baigtį ir atitinkamų įstatymų priėmimą.	VRM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
2.1.9.	Priemonė – parengti gaires dėl Lietuvos viešųjų ir administracinių paslaugų pritaikymo grįžtantiems į Lietuvą asmenims, taip pat asmenims, kalbantiems tik užsienio kalba	Aprašymas. Lietuvos piliečių sutuoktiniai ir jų vaikai, taip pat atvykstantys užsieniečiai, nemokantys lietuvių kalbos, susiduria su iššūkiais integruodamiesi į Lietuvos visuomenę. Siekiant, kad šie asmenys galėtų, atvykę į Lietuvą, pereinamuoju laikotarpiu lengviau integruotis, siūloma parengti viešųjų ir administracinių paslaugų teikimo gaires, skirtas asmenims, kalbantiems tik užsienio kalba, ir, atsižvelgiant į šias gaires, pritaikyti Lietuvos viešąsias ir administracines paslaugas grįžtantiems į Lietuvą asmenims bei asmenims, kalbantiems tik užsienio kalba. Veiklos: Iki 2019 m. sausio 1 d. parengti viešųjų ir administracinių paslaugų teikimo gaires, skirtas grįžtantiems į Lietuvą asmenims bei asmenims, kalbantiems tik užsienio kalba, ir pateikti pasiūlymų dėl gairių įgyvendinimo (dėl veiklų, dėl institucijų, atsakingų už gairių įgyvendinimą, įgyvendinimo koordinavimą ir kt.)	VRM
2.1.10.	Priemonė – kiekvienoje švietimo įstaigoje, kurioje mokosi sugrįžęs ar atvykęs iš užsienio mokinys, nuo pirmos dienos užtikrinti pagalbos suteikimą	Aprašymas. Užsienyje gimsta ir auga vis daugiau Lietuvos piliečių: nuo 2004 m. užregistruota net 17,9 tūkst. Lietuvos piliečių, gimusių ne Lietuvoje, o į Lietuvą grįžo 9,6 tūkst. mokyklinio amžiaus vaikų. Vien 2017 m. į Lietuvą sugrįžo 1 388 Lietuvos piliečiai iki 18 metų. Pirminiai atliekamo Švietimo paslaugų sugrįžusiems asmenims poreikio savivaldybėse tyrimo rezultatai rodo, kad labai trūksta (ypač regionuose) specialistų, padedančių vaikui integruotis ir gebančių bendrauti užsienio kalba. Siekiant sklandesnės grįžusių asmenų, jų vaikų integracijos į švietimo sistemą, siūloma teikti būtinąją ir individualius mokinio poreikius atitinkančią pagalbą pagal sudarytą individualų mokymosi planą, pagal poreikį organizuojant mokymąsi išlyginamosiose klasėse ar individualiuose išlyginamuosiuose užsiėmimuose. Šios priemonės padėtų tėvams (globėjams, rūpintojams) jaustis labiau užtikrintiems dėl sėkmingos vaikų įtraukties ir savijautos Lietuvos mokyklose, paskatintų lietuvių šeimas grįžti į Lietuvą. Papildomas lėšų poreikis: 2020 m. – 4 500 tūkst. eurų, 2021 m. – 4 500 tūkst. eurų Veiklos: 1. Vykdyti parengiamąją veiklą prieš vaikui atvykstant. Stiprinti lituanistinių mokyklų veiklą, plėsti nuotolinį mokymą, suteikti galimybių lituanistinėms mokykloms užsienyje naudotis diagnostiniais ir standartizuotais testais, remti bendruosius lituanistinių mokyklų užsienyje ir bendrojo ugdymo mokyklų Lietuvoje projektus, bendruomenių idėjų mainus 2. Priimant iš užsienio atvykusį ar sugrįžusį vaiką į mokyklą, nustatyti jo poreikius. Užtikrinti, kad Lietuvos ir užsienio lituanistinės mokyklos laikytųsi teisės aktuose įtvirtintos nuostatos priimti į mokyklą sugrįžusį ar atvykusį iš užsienio vaiką mokytis kartu su bendraamžiais. Netestuoti mokinio, siekiant nustatyti jo mokymosi klasę, o galimą jo mokymosi pasiekimų patikrinimą organizuoti dėl individualaus mokymosi plano sudarymo. Teikti informaciją besidomintiesiems sugrįžimo į švietimo sistemą sąlygomis, naudojantis vieno langelio principu. Įgyvendinant projektą „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“, parengti metodinę medžiagą su praktinėmis užduotimis, skirtą mokinių, nekalbančių lietuviškai ir neturinčių pagrindinių sričių pasiekimų patvirtinimo, turimam žinių bei gebėjimų lygiui nustatyti 3. Organizuoti ugdymo ir mokymosi pagalbą vaikui, bendradarbiaujant su tėvais ir mokyklos bendruomene.	ŠMM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
		Palaikyti ir stiprinti išlyginamųjų klasių veiklą. Įgyvendinant projektą „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“, parengti, išbandyti ir pateikti mokykloms taikyti atvykusių ir sugrįžusių iš užsienio vaikų ugdymo organizavimo (įskaitant mokymosi pagalbos teikimą) modelius, išdėstyti jų taikymo rekomendacijas 4. Parengti metodinę medžiagą. Patvirtinti rekomendacinę integruotą lituanistinio švietimo programą su mokymo priemonėmis. Įgyvendinant projektą „Bendrojo ugdymo turinio ir organizavimo modelių sukūrimas ir išbandymas bendrajame ugdyme“, nustatyti mokyklų poreikius ir parengti 2 skaitmenines integruoto mokymo priemones (metodinę medžiagą ir užduočių pavyzdžius) atvykusiems ir sugrįžusiems į Lietuvą vaikams ugdyti. Parengti rekomendacijas pagrindinio ir vidurinio mokymo programas vykdančioms mokykloms, kaip pasirengti priimti atvykusius mokinius, kaip nustatyti jų individualius poreikius ir parengti jų individualius poreikius atitinkantį ugdymo planą. Organizuoti mokymus mokyklose, kuriose mokosi iš užsienio atvykę ar sugrįžę mokiniai, ir konsultuoti jas 5. Sudaryti teisines ir finansines galimybes ugdymo procese dalyvauti dviem mokytojams, mokytojo padėjėjui, mokinio asistentui bei tobulinti mokytojų kvalifikaciją darbo su sugrįžtančiais iš užsienio vaikais srityje Priemonės įgyvendinimo laikotarpis: 1 veiklos pabaiga – 2019 m. III ketv. (einamosios veiklos vykdomos nuolat); 2 veiklos pabaiga – 2021 m. II ketv. (ES lėšomis finansuojama dalis) (einamosios veiklos vykdomos nuolat); 3 veiklos pabaiga – 2021 m. II ketv. (ES lėšomis finansuojama dalis) (einamosios veiklos vykdomos nuolat); 4 veiklos pabaiga – 2019 m. III ketv., 2020 m. II ketv. (ES lėšomis finansuojama dalis); 5 veiklos pabaiga – 2020 m. III ketv.	
2.1.11.	Priemonė – užtikrinti nuotolinio darbo paieškos ir įdarbinimo priemonių naudojimą viešojo sektoriaus institucijose	Aprašymas. Svarstantiems apie grįžimą ar atvykimą į Lietuvą asmenims lengviau priimti sprendimą sugrįžti ar atvykti, kai jie jau yra užsitikrinę darbo vietą Lietuvoje. To siekiant, siūloma sustiprinti nuotolinio darbo paieškos ir įdarbinimo priemonių naudojimą. Į nuotolinio darbo paieškos ir įdarbinimo priemonių plėtrą būtina įtraukti privatų sektorių, informuojant ir kuriant reikiamą infrastruktūrą, ir viešąjį sektorių, nustatant taisykles ir suteikiant reikiamų priemonių valstybinėms įstaigoms. Ūkio ministerija per VšĮ „Investuok Lietuvoje“ įgyvendina priemonės veiklas, susijusias su *aukštos kvalifikacijos* darbuotojų nuotolinio darbo paieškos ir įdarbinimo skatinimu, o Socialinės apsaugos ir darbo ministerija per Užimtumo tarnybą – veiklas, susijusias su bendru visų darbuotojų nuotolinio darbo paieškos ir įdarbinimo skatinimu. Veiklos: 1. Pakeisti įdarbinimo procesų viešojo sektoriaus įstaigose (švietimo, sveikatos apsaugos, kultūros ir meno, valstybės tarnybos, socialinės apsaugos sričių) reglamentavimą, nustatant teisines galimybes, procesus bei paskatas viešinti darbo skelbimus per Valstybės tarnybos departamento informacinę sistemą bei naudoti nuotolinio įdarbinimo priemones priimant darbuotojus (VRM, SADM, ŠMM, SAM, KM) 2. Išplėtoti Valstybės tarnybos departamento informacinę ir komunikacinę platformą, pritaikant ją nuotoliniam įdarbinimui, ir sudaryti sąlygas šia platforma naudotis visoms biudžetinėms įstaigoms (VRM, Valstybės tarnybos departamentas (toliau – VTD)	VRM, SADM, ŠMM, SAM, KM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
		3. Patikslinti informacijos apie laisvą darbo vietą pateikimo tvarką Užimtumo tarnybos tinklalapyje nustatant, kad informacija apie darbo vietą pateikiama su integruotais „Sodros“ duomenimis apie įmonę (dydį, darbo užmokesčio vidurkį, darbuotojų kaitumą, skolas), taip pat suteikiant galimybę darbdaviui pridėti žymą „pritaikyta įdarbinimui nuotoliniu būdu“ (SADM (Užimtumo tarnyba prie SADM (toliau – UT) Papildomas lėšų poreikis 2020 m. – 5 tūkst. eurų.	
2.1.12.	Priemonė – skatinti Lietuvos darbdavius (ypač smulkiuosius) ieškoti darbuotojų užsienyje, remiant darbdavių muges ir kitus darbo užsienyje paieškos projektus (skatinant grįžtamąją migraciją)	Aprašymas. Svarstantiems apie grįžimą ar atvykimą į Lietuvą asmenims lengviau priimti sprendimą sugrįžti ar atvykti, kai jie jau yra užsitikrinę darbo vietą Lietuvoje. To siekiant, siūloma organizuoti darbdavių muges, rengti kitus darbo paieškos užsienyje projektus ir taip skatinti jų pritraukimą į Lietuvos darbo rinką. Įgyvendinant šią iniciatyvą, būtų atsižvelgiama į jau esančius geruosius pavyzdžius (BackTo.lt ir kt.). Veiklos: 1. Įgyvendinti bandomąjį projektą, kurio metu būtų steigiamos užimtumo atašė pareigybės keliose Lietuvos Respublikos diplomatinėse atstovybėse, turinčiose didžiausią grįžtamosios migracijos potencialą (SADM) Papildomas lėšų poreikis: 2020 m. – 100 tūkst. eurų, 2021 m. – 100 tūkst. eurų. 2. Organizuoti darbo muges, konferencijas, susitikimus su darbdaviais ir kitas darbo paieškos užsienyje iniciatyvas (SADM (UT) 3. Papildomas lėšų poreikis: 2020 m. – 60 tūkst. eurų, 2021 m. – 60 tūkst. eurų. 4. Išanalizuoti *BackTo.LT* ir kitas gerąsias patirtis šioje srityje Lietuvoje bei užsienyje ir iki 2019 m. vasario 1 d. pateikti pasiūlymų dėl naujos priemonės (veiklos modelio, veiklų, rodiklių, asignavimų ir kt.), kurios paskirtis – remti darbdavių muges ir kitas darbo paieškos iniciatyvas užsienio šalyse, skatinant Lietuvos darbdavius (ypač smulkiuosius) ieškoti darbuotojų užsienyje (ŪM (IL), SADM)	SADM, ŪM, URM
2.1.13.	Priemonė – numatyti papildomas Užimtumo tarnybos įgyvendinamas priemones ir veiklas bei užtikrinti informacijos apie esamas priemones, pritaikytas grįžtančių į Lietuvą asmenų poreikiams, skatinant jų persikvalifikavimą ir prarastų įgūdžių atkūrimą, sklaidą	Aprašymas. Apie 66 proc. grįžusių į Lietuvą asmenų per vienus metus neįsidarbina, o tai yra dažna pakartotinio išvykimo iš Lietuvos priežastis. Be to, net 57,4 proc. išvykusių asmenų užsienyje dirba žemesnės kvalifikacijos darbą, nei yra įgiję, todėl, sugrįžę į Lietuvą, dėl prarastų įgūdžių sunkiau įsidarbina pagal ankstesnę kvalifikaciją. Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos (toliau – EBPO) pateiktoje Lietuvos darbo rinkos ir socialinės politikos apžvalgoje (2018 m.) teigiama, kad į Lietuvą grįžtantiems dirbti asmenims galimybės naudotis aktyvios darbo rinkos politikos priemonėmis yra ribotos. Sprendžiant šias problemas, siūloma numatyti papildomas Užimtumo tarnybos įgyvendinamas priemones ir veiklas, taip pat užtikrinti informacijos apie *jau esamas* priemones, pritaikytas grįžtančių ir atvykstančių asmenų darbo rinkos integracijos poreikiams, sklaidą. Šiomis priemonėmis bus aktyviai remiamas tokių asmenų persikvalifikavimas ir jų prarastų įgūdžių atkūrimas, taip pat tenkinami kiti jų poreikiai. Papildomas lėšų poreikis: 2020 m. – 121 tūkst. eurų, 2021 m. – 15 tūkst. eurų. Veiklos: 1. Sukurti metodiką ir apmokyti Užimtumo tarnybos konsultantus dirbti su grįžusių ir atvykusių į Lietuvą asmenų tiksline grupe, individualiai pagelbėti grįžusiems ar atvykusiems į Lietuvą asmenims, juos traktuojant kaip	SADM (UT)

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
		papildomą Užimtumo tarnyboje remiamų asmenų tikslinę grupę. 2. Suteikti galimybę grįžtantiems ar atvykstantiems arba ketinantiems grįžti ar atvykti į Lietuvą asmenims konsultuotis telefonu darbo rinkos klausimais, tam skiriant atskirą konsultacijų telefoną ir specialų konsultantą.	
2.1.14.	Priemonė – parengti Lietuvos piliečių, lietuvių kilmės asmenų ir jų šeimos narių, gyvenančių humanitarinės krizės ištiktose šalyse, atsidūrusių ekstremaliose situacijose ir karinio konflikto apimtose teritorijose, perkėlimo į Lietuvą ir paramos jų integracijai modelį	Aprašymas. Humanitarinės krizės ištiktose šalyse, taip pat ekstremaliose situacijose ar karinio konflikto apimtose teritorijose atsidūrę asmenys dažnai nebegali patenkinti pirminių saugumo ir komforto poreikių, pažeidžiamos jų pamatinės teisės. Šia priemone būtų siekiama suteikti visapusišką pagalbą Lietuvos piliečiams ir lietuvių kilmės asmenims, gyvenantiems minėtomis sąlygomis, sugrįžti į Lietuvą ir čia integruotis.	SADM, VRM, URM, ŠMM
2.1.15.	Priemonė – užtikrinti veiksmingą emigracijos mažinimo ir grįžtamosios migracijos skatinimo politikos koordinavimą, sutelkiant koordinavimo funkcijas vienoje institucijoje	Aprašymas. Šiuo metu nepakankamai dėmesio skiriama emigracijos mažinimo ir grįžtamosios migracijos skatinimo politikai ir bendram jos koordinavimui, o tai iš dalies lėmė ligšiolinės emigracijos mažinimo ir grįžtamosios migracijos skatinimo politikos neefektyvumą, nesistemingumą. Siekiant didesnio šios politikos veiksmingumo, siūloma sutelkti koordinavimo funkcijas vienoje institucijoje, kuri koordinuotų emigracijos ir grįžtamosios migracijos procesų stebėseną, tyrimus, politikos formavimo ir įgyvendinimo veiklas. Veiklos: 1. Pasiekti susitarimą su VRM ir kitomis migracijos politiką formuojant ir koordinuojant dalyvaujančiomis institucijomis dėl Vyriausybės kanceliarijos vykdomų emigracijos mažinimo ir grįžtamosios migracijos skatinimo politikos koordinavimo atsakomybių ir priimti atitinkamus teisės aktus iki 2019 m. vasario 1 d. 2. Vykdyti emigracijos mažinimo ir grįžtamosios migracijos skatinimo politikos koordinavimą Vyriausybės kanceliarijoje	LRVK
2.2.	**Uždavinys – stiprinti ekonominę Lietuvos gyventojų gerovę**		
2.2.1.	Priemonė – skatinti savanorišką veiklą, praktiką ir stažuotes viešajame ir privačiame sektoriuje	Aprašymas. Jauniems asmenims, besimokantiems Lietuvoje, įprasta išvykti dirbti ar atlikti praktikas, stažuotis į užsienį, nors tai jie galėtų daryti Lietuvoje. Baigusiems mokslus jauniems žmonėms emigruoti tampa paprasčiau nei likti, nes, įėję į darbo rinką Lietuvoje, jie susiduria su iššūkiais. Be to, baigusiesiems studijas trūksta įgūdžių ir darbo patirties: tik 30 proc. darbdavių mano, kad aukštųjų mokyklų absolventai yra tinkamai parengti darbo rinkai (MOSTA, 2014 m.). Siūloma skatinti savanorišką veiklą, praktiką ir stažuotes viešajame ir privačiame sektoriuje. Tai padėtų jauniems žmonėms įgyti darbo patirties Lietuvoje ir lengviau įsitraukti į Lietuvos darbo rinką, baigus mokslus. Veiklos:	SADM, VRM, ŪM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
		Iki 2019 m. sausio 1 d. parengti konkrečius pasiūlymus dėl priemonės (-ių), kuri (-ios) padėtų padidinti savanoriškos veiklos, praktikų ir stažuočių vietų skaičių, prieinamumą ir patrauklumą viešojo bei privataus sektoriaus įstaigose (SADM, VRM, ŪM)	
2.2.2.	Priemonė – stiprinti finansines paskatas darbdaviams įdarbinti jaunus asmenis, nustatant laikinąsias mokesčių lengvatas (pavyzdžiui, galimybę nemokėti socialinio draudimo įmokų) jauniems asmenims, įsidarbinantiems pirmą kartą	Aprašymas. Siekiant mažinti jaunimo emigraciją, siūloma skatinti darbdavius įdarbinti jaunus asmenis, numatant tam finansines paskatas. Pavyzdžiui, siūloma nustatyti galimybę darbdaviams laikinai nemokėti socialinio draudimo įmokų, jei jaunas asmuo įsidarbina pirmą kartą. Tai suteiktų galimybę jaunam asmeniui įgyti darbo patirties ir įgūdžių, būti konkurencingesniam darbo rinkoje. Taip pat siūloma apsvarstyti ES fondų lėšų panaudojimo galimybes šiam tikslui pasiekti. Preliminarus lėšų poreikis: 2020 m. – 1 400 tūkst. eurų, 2021 m. – 1 400 tūkst. eurų valstybės biudžeto lėšų. Veiklos: Pirmą kartą įdarbintus asmenis iki 29 metų vienus metus valstybiniu socialiniu draudimu drausti valstybės lėšomis	SADM, FM
2.2.3.	Priemonė – didinti Lietuvos gyventojų finansinį raštingumą, atnaujinant bendrojo ugdymo programas ir įgyvendinant finansinio raštingumo mokymų (įskaitant mokymus internetu) nemokyklinio amžiaus asmenims programą	Aprašymas. Daugiau kaip 230 tūkst. Lietuvos gyventojų yra įsiskolinę, o Lietuva yra vienintelė ES šalis, kurioje taupymo norma mažesnė už nulį, t. y. išleidžiama daugiau nei uždirbama. Tai rodo žemą gyventojų finansinį raštingumą ir didelį norą naudotis rinkoje reklamuojamomis kreditų teikimo paslaugomis. Siekiant mažinti emigracijos mastus dėl netinkamo asmeninių finansų valdymo ir įsiskolinimų, siūloma didinti Lietuvos gyventojų finansinį raštingumą, atnaujinant bendrojo ugdymo programas ir remiant mokymus nemokyklinio amžiaus asmenims.	ŠMM
2.3.	**Uždavinys – stiprinti socialinį Lietuvos gyventojų saugumą ir jų psichologinę (emocinę) gerovę**		
2.3.1.	Priemonė – skatinti visuomenės įsitraukimą į viešąjį valdymą nacionaliniu ir savivaldos lygiu, užtikrinant vienodą viešųjų konsultacijų praktiką ir visuomenės dalyvavimo viešajame valdyme stebėseną	Aprašymas. Lietuvos gyventojai – vieni iš ES ir EBPO gyventojų, mažiausiai siejančių save su savo šalimi, ir vieni iš ES ir EBPO gyventojų, dažniausiai norinčių išvykti iš savo šalies. Taip yra dėl menkos Lietuvos gyventojų pilietinės galios, kurią lemia valstybės institucijų atvirumo visuomenei stoka. Siūloma skatinti visuomenės įsitraukimą į viešąjį valdymą, konsultuojantis su ja, užtikrinant viešųjų konsultacijų metodikos taikymą Vyriausybės institucijose, tobulinant reglamentavimą, teikiant rekomendacijas savivaldybėms. Preliminarus lėšų poreikis. Bus įgyvendinama iš patvirtintų VRM administruojamų ES lėšų. Veiklos: 1. Įtvirtinti vienodą viešųjų konsultacijų praktiką, užtikrinant metodiškai tinkamai teikiamų viešųjų konsultacijų skaičių, išbandant įvairesnes, įtraukesnes viešųjų konsultacijų formas (LRVK) 2. Sistemingai vykdyti visuomenės dalyvavimo viešajame valdyme stebėseną, kurios metu būtų įvertinta viešųjų konsultacijų proceso pažanga (lygis), viešųjų konsultacijų praktika ir kitų visuomenės dalyvavimo viešajame	LRVK, VRM

<table>
<tr><th>Eil. Nr.</th><th>Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas</th><th>Priemonės aprašymas ir veiklos</th><th>Dalyvaujančios institucijos</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>valdyme priemonių mastas (LRVK)
3. Skleisti atviro valdymo / visuomenės dalyvavimo valdyme kultūrą, vykdant kryptingą viešųjų konsultacijų rezultatų aptarimą ir gerosios patirties sklaidą, didinant informacijos apie visuomenės galimybes dalyvauti priimant sprendimus prieinamumą (LRVK)
4. Įtvirtinti konsultavimosi su visuomene mechanizmą savivaldos lygiu (VRM)
Priemonės įgyvendinimo laikotarpis: 1–3 veiklos pabaiga – 2020 m. I ketv., 4 veiklos pabaiga – 2018 m. IV ketv.
Veiklos rodikliai
<table>
<tr><td>Rodiklis, matavimo vnt.</td><td>2019 m.</td><td>2020 m.</td><td>2021 m.</td></tr>
<tr><td>Viešųjų konsultacijų lygis (bus nustatytas 2019 m. pradžioje ir vėliau nustatomas kasmet)</td><td>–</td><td>–</td><td>–</td></tr>
<tr><td>Pagal vieną standartą ir centralizuotai (portale E.pilietis) suteiktų viešųjų konsultacijų skaičius, ne mažiau kaip</td><td>10</td><td>10</td><td>10</td></tr>
</table></td><td></td></tr>
<tr><td>2.3.2.</td><td>Priemonė – įsteigti nacionalinį NVO fondą, siekiant stiprinti pilietines ir visuomenines organizacijas, ir skatinti visuomenės pilietiškumą, bendruomeniškumą</td><td>Aprašymas. Svarbi emigracijos priežastis – socialinio nesaugumo jausmas ir teisingumo stoka, o pagal socialinę sanglaudą Lietuva yra viena iš paskutiniųjų ES ir EBPO šalių. Siekiant stiprinti gyventojų socialinę sanglaudą ir saugumo jausmą šalyje, siūloma visapusiškai stiprinti NVO sektorių, įsteigiant nacionalinį NVO fondą, kurio lėšos būtų naudojamos NVO sektoriui plėtoti, NVO tvarumui ir gebėjimams dalyvauti viešajame valdyme didinti, ir sudarant sąlygas šiam fondui veikti.
Preliminarus lėšų poreikis: 2020 m. – 3 000 tūkst. eurų, 2021 m. – 3 000 tūkst. eurų. Šaltinis – valstybės biudžeto lėšos (galimai likutis nuo nepaskirstyto 1 proc. gyventojų pajamų mokesčio politinėms partijoms ir (arba) likutis nuo nepaskirstytų 2 proc. gyventojų pajamų mokesčio ne pelno siekiantiems subjektams, bus įvertintos ir kitos finansavimo alternatyvos).
Veiklos:
1. Priimti Nevyriausybinių organizacijų plėtros įstatymą, kuriame būtų įtvirtintos nuostatos dėl nacionalinio NVO fondo
2. Parengti ir patvirtinti NVO fondo veikimo modelį bei veiklos strategiją
3. Administruoti fondą, įgyvendinti veiklas, kuriomis stiprinamos NVO ir bendruomenės, visuomenė skatinama labiau įsitraukti ir dalyvauti viešajame valdyme
4. Vykdyti fondo veiklos ir rodiklių stebėseną
Veiklos rodikliai</td><td>SADM</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th>Eil. Nr.</th><th>Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas</th><th>Priemonės aprašymas ir veiklos</th><th>Dalyvaujančios institucijos</th></tr>
<tr><td></td><td></td><td>
<table>
<tr><td>Rodiklis, matavimo vnt.</td><td>2019 m.</td><td>2020 m.</td><td>2021 m.</td></tr>
<tr><td>Pilietinės galios indeksas, balai</td><td>39</td><td>42</td><td>45</td></tr>
<tr><td>NVO tvarumo indeksas, balai</td><td>2,6</td><td>2,4</td><td>2,2</td></tr>
</table>
</td><td></td></tr>
<tr><td>2.3.3.</td><td>Priemonė – atlikti darbo ginčų komisijų veiklos analizę ir pateikti pasiūlymų dėl jos tobulinimo, informuoti visuomenę apie ginčų komisijos veiklą</td><td>Aprašymas. Darbo ginčų komisijos yra pirminės ginčų dėl Darbo kodekso nuostatų sprendimo institucijos, nuo kurių veikimo priklauso Darbo kodekso nuostatų įgyvendinimas praktikoje, todėl ypač svarbu, kad jos veiktų skaidriai ir nešališkai, o darbo ginčo šalys būtų tinkamai informuojamos apie savo teises. Siekiant užtikrinti optimalų šių komisijų veikimą įsigaliojus naujam Darbo kodeksui, siūloma atlikti jų veiklos analizę ir pateikti pasiūlymų dėl jos tobulinimo.
Preliminarus lėšų poreikis: 2020 m. – 58 tūkst. eurų, 2021 m. – 58 tūkst. eurų valstybės biudžeto lėšų.
Veiklos:
1. Atlikti darbo ginčų komisijų veiklos analizę ir pateikti pasiūlymų dėl jos tobulinimo
2. Įgyvendinti visuomenės informavimo kampaniją, gerinant visuomenės supratimą apie aktualiausias teisės aktuose įtvirtintas darbuotojų teises ir jas ginančių institucijų teikiamas paslaugas
Priemonės įgyvendinimo laikotarpis: 1 veiklos pabaiga – 2020 m. II ketv., 2 veiklos pabaiga – 2021 m. II ketv.</td><td>SADM</td></tr>
<tr><td>2.3.4.</td><td>Priemonė – įgyvendinti visuomenės informavimo kampaniją, skatinančią visuomenės pakantumą psichikos sveikatos sutrikimų turintiems asmenims ir jų supratimą</td><td>Aprašymas. Lietuvoje vis dar nėra įprasta atvirai pripažinti, kad asmuo ar jo artimieji turi psichikos sveikatos sutrikimų, nors tokių asmenų skaičius Lietuvoje nuolat didėja. Mažas pakantumas turintiesiems psichikos sveikatos sutrikimų ir menka jų atjauta lemia tai, kad dalis visuomenės narių gyvena socialinėje atskirtyje, bijo kreiptis pagalbos, kartais tai būna net savižudybės priežastis. Tai skatina ir emigraciją, nes bendras emocinės gerovės lygis Lietuvoje yra itin žemas, o susidūrus su iššūkiais gyvenime, sudėtinga rasti pagalbą, ir emigracija tampa išeitimi sprendžiant asmenines (psichologines) problemas. Siūloma skatinti visuomenės pakantumą psichikos sveikatos sutrikimų turintiems asmenims, įgyvendinant ilgalaikę visuomenės informavimo ir švietimo kampaniją.
Veiklos:
Įgyvendinant ES struktūrinės paramos lėšomis finansuojamą projektą „Tvaraus perėjimo nuo institucinės globos prie šeimoje ir bendruomenėje teikiamų paslaugų sistemos sąlygų sukūrimas Lietuvoje“ vykdyti vieną iš veiklų – keisti neigiamas nuostatas ir skatinti pozityvų požiūrį į asmenis, turinčius proto ir (ar) psichikos negalią (SADM (Neįgaliųjų reikalų departamentas prie SADM (NRD), SAM)
Priemonės įgyvendinimo laikotarpis: 1 veiklos pradžia – 2019 m. I ketv., pabaiga – 2020 m. IV ketv.</td><td>SADM, SAM</td></tr>
<tr><td>2.3.5.</td><td>Priemonė – peržiūrėti taikomus teisinius apribojimus (įsidarbinimo ir kt.) dėl psichikos sveikatos sutrikimų</td><td>Aprašymas. Siūloma diferencijuoti psichikos sveikatos sutrikimus pagal jų sunkumą ir atitinkamai pakoreguoti taikomus teisinius apribojimus (mokslui, darbui, žmogaus teisėms), taip paskatinti didesnį visuomenės atvirumą ir norą kreiptis pagalbos, kilus psichologinių problemų. Tai padėtų pakelti emocinės gerovės lygį šalyje ir galiausiai sumažinti emigraciją, kuri dažnai tampa išeitimi sprendžiant asmenines (psichologines) problemas. Šią priemonę įgyvendinant, bus</td><td>SAM</td></tr>
</table>

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
	ir užtikrinti jų proporcingumą, diferencijuojant pagal psichikos sveikatos sutrikimo sunkumą	peržiūrėti teisės aktai ir prireikus parengti jų pakeitimų projektai arba nauji teisės aktai.	
2.3.6.	Priemonė – didinti psichologinių ir psichosocialinės reabilitacijos paslaugų visuomenei prieinamumą ir gerinti šių paslaugų kokybę	Aprašymas. Emocinės gerovės lygis Lietuvoje yra itin žemas. Pagal teigiamų patirčių indeksą Lietuva 2017 m. pasaulio šalių sąraše buvo šešta nuo galo. Prasta emocinė gerovė skatina ir emigraciją: 33 proc. išvykusių asmenų teigė, kad Lietuvoje buvo nelaimingi ir džiaugėsi galėdami išvykti, 57 proc. tvirtino, kad Lietuvoje jautėsi nereikalingi. Siekiant pagerinti subjektyvią Lietuvos gyventojų gerovę, siūloma didinti pirminės psichologinės pagalbos visiems gyventojams, patiriantiems psichologinių ir emocinių sunkumų, prieinamumą. Papildomas lėšų poreikis: 2020 m. – 282 tūkst. eurų, 2021 m. – 282 tūkst. eurų.	SAM
2.3.7.	Priemonė – įgyvendinti adaptuotas savižudybių prevencijos programas visose savivaldybėse, remiantis gerąja savivaldybių praktika	Aprašymas. Siūloma įgyvendinti gerąja praktika ir mokslo įrodymais pagrįstas savižudybių prevencijos programas, apimančias atvejo vadybos įdiegimą, tęstinės ambulatorinės pagalbos suteikimą, sąlygų sudarymą valstybiniams psichikos sveikatos centrams, vaiko teisių apsaugos tarnyboms ir kitoms įstaigoms teikti proaktyvią pagalbą ir vykdyti prevenciją, naudojant Valstybinio visuomenės sveikatos stiprinimo fondo lėšas.	SAM
2.4.	**Uždavinys – stiprinti Lietuvos gyventojų susietumą su šalimi ir gyvenamąja aplinka**		
2.4.1.	Priemonė – įgyvendinti informavimo ir socialinės reklamos projektus, stiprinančius Lietuvos įvaizdį Lietuvoje bei skleidžiančius objektyvią informaciją apie įvairią migracijos patirtį	Aprašymas. Visuomenės narių nuomonę apie gyvenimą šalyje lemia ne tik faktinė situacija, bet ir jos pateikimas viešojoje erdvėje. Internetinėje žiniasklaidoje, televizijoje vis dar dažnai pateikiama neigiama informacija apie gyvenimą Lietuvoje ir teigiama informacija apie emigraciją, kuri ne visada būna pagrįsta. Tai veikia gyventojų emigracijos nuostatas, ypač jaunų asmenų, tarp kurių šiuo metu madinga emigruoti: palankiai susiklosčius aplinkybėms, iš Lietuvos ketina emigruoti apie 90 proc. 15–19 metų asmenų („Baltijos tyrimai“, 2016 m.) ir 43 proc. 8 klasės moksleivių. Siekiant tikslesnio migracijos patirties atspindėjimo Lietuvos viešojoje erdvėje, siūloma remti informavimo ir socialinės reklamos projektus, skleidžiančius objektyvią informaciją apie įvairią migracijos patirtį. Veiklas įgyvendina LRVK Lietuvos įvaizdžio skyrius. Papildomas lėšų poreikis. Bus patikslinta, atlikus analizę ir pateikus pasiūlymų dėl komunikacijos kampanijos. Veiklos: 1. Iki 2019 m. kovo 1 d. atlikti tyrimą, siekiant nustatyti svarbiausias visuomenės narių nuostatas ir vaizdinius, skatinančius emigracinę elgseną ir silpninančius į grįžimą orientuotą elgseną, ir pateikti išsamių pasiūlymų dėl komunikacijos kampanijos, asignavimų, terminų, veiklos rodiklių 2. Įgyvendinti komunikacijos kampaniją nuo 2020 m. sausio 1 d.	LRVK

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
2.4.2.	Priemonė – remti žiniasklaidos ir nevyriausybinių organizacijų projektus, skatinančius visuomenės pilietiškumą ir patriotiškumą	Aprašymas. Lietuvos gyventojai yra vieni iš ES ir EBPO valstybių gyventojų, mažiausiai tapatinančių save su savo šalimi ir dažniausiai norinčių išvykti iš savo šalies. Priklausymo savo šaliai ir kultūrai jausmas, noras sieti save su Lietuva ilgalaikėje perspektyvoje mažina norą emigruoti, o išvykus skatina sugrįžti. Siūloma stiprinti pilietiškumą ir patriotiškumą, su Lietuva susijusios kultūrinės tapatybės formavimąsi, remiant žiniasklaidos ir nevyriausybinių organizacijų projektus per specializuotas programas.	ŠMM, LRVK, KM
2.5.	**Uždavinys – vykdyti veiksmingą diasporos politiką**		
2.5.1.	Priemonė – atnaujinti „Globalios Lietuvos“ kūrimo programą ir jos įgyvendinimo planą	Aprašymas. Didelė lietuvių tautos dalis gyvena ne geografinėje Lietuvos teritorijoje: šiuo metu užsienyje gyvena apie 700 tūkst. Lietuvos piliečių ir lietuvių kilmės asmenų. Siekiant įtraukti Lietuvos diasporą į valstybės kūrimą, ekonominį, kultūrinį ir socialinį gyvenimą, rengiama „Globalios Lietuvos“ – užsienio lietuvių įsitraukimo į valstybės gyvenimą – kūrimo programa ir jos įgyvendinimo tarpinstitucinis veiklos planas. Įgyvendinant šią priemonę, siūloma atnaujinti minėtos programos kūrimą ir jos įgyvendinimo planą, kad jis atspindėtų naujausius iššūkius ir galimybes, su kuriais susiduria ir artimiausiais metais susidurs Lietuvos diaspora, bei efektyviau įtraukti diasporą į valstybės gyvenimą.	URM
3.	**Tikslas – suteikti galimybių vyresnio amžiaus asmenims integruotis į visuomenę**		
3.1.	**Uždavinys – užtikrinti vyresnio amžiaus asmenų dalyvavimą socialiniame ir politiniame gyvenime**		
3.1.1.	Priemonė – padidinti paramą vyresnio amžiaus žmonėms atstovaujančių nevyriausybinių organizacijų veiklai	Aprašymas. Remti vyresnio amžiaus žmonėms atstovaujančių nevyriausybinių organizacijų projektus, skatinančius vyresnio amžiaus asmenis dalyvauti nevyriausybinių organizacijų veikloje, atstovauti jų interesams Papildomas lėšų poreikis. 2019 m. – 123 tūkst. eurų, 2020 m. – 130 tūkst. eurų, 2021 m. – 150 tūkst. eurų. Veiklos: 1. Parengiama vyresnio amžiaus žmonėms atstovaujančių nevyriausybinių organizacijų finansavimo tvarka (nuostatai) 2. Organizuojami vyresnio amžiaus žmonėms atstovaujančių nevyriausybinių organizacijų mokymai 3. Organizuojami vyresnio amžiaus žmonėms atstovaujančių nevyriausybinių organizacijų projektų atrankos konkursai ir skiriamos lėšos projektų veikloms įgyvendinti Priemonės įgyvendinimo laikotarpis. Pradžia – 2019 m. I ketv. (priemonė tęstinė). Nauda. Formuojamas teigiamas vyresnio amžiaus žmonių ir senėjimo įvaizdis visuomenėje, daugiau vyresnio amžiaus žmonių buriasi į nevyriausybines organizacijas ir rūpinasi savo teisėtų interesų atstovavimu. Didės paramą gaunančių vyresnio amžiaus žmonėms atstovaujančių organizacijų skaičius, stiprės jų instituciniai gebėjimai. Paramą gavusių vyresnio amžiaus žmonėms atstovaujančių nevyriausybinių organizacijų skaičius: 2019 m. – 7, 2020 m. – 8, 2021 m. – 10 organizacijų.	SADM
3.1.2.	Priemonė – suteikti teisę nedirbantiems pensinio	Aprašymas. Bus parengta Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo pataisa. Lietuvos Respublikos Seimui pritarus, priemonė bus įgyvendinama iš savivaldybių biudžetų lėšų, suderinus su Finansų ministerija. Vyresnio amžiaus	SM, SADM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
	amžiaus asmenims važiuoti vietinio (miesto ir priemiestinio) reguliaraus susisiekimo autobusais ir troleibusais, taikant 80 proc. nuolaidą	asmenys turės daugiau galimybių dalyvauti aktyvioje veikloje, senjorų klubuose ir kt.	
3.1.3.	Priemonė – gerinti sąlygas vyresnio amžiaus žmonių judėjimo laisvei	Aprašymas. Tobulinti teisinį reguliavimą – siekti, kad įrengiant ir pertvarkant viešąją infrastruktūrą būtų atsižvelgiama į vyresnio amžiaus žmonių poreikius. Suteikti daugiau galimybių vyresnio amžiaus žmonių judėjimo laisvei, pritaikant infrastruktūrą (laiptines, keltuvus, nusileidimo takus ir kt.).	AM
3.1.4.	Priemonė – įtraukti vyresnio amžiaus žmonių atstovus į viešųjų sprendimų, susijusių su vyresnio amžiaus žmonių poreikiais, priėmimo procesą valstybės ir savivaldybių lygmeniu	Veiklos: 1. Parengti rekomendacijas savivaldybėms ir valstybės institucijoms dėl vyresnio amžiaus žmonių atstovų įtraukimo į viešųjų sprendimų priėmimą 2. Išplatinti rekomendacijas savivaldybėms ir valstybės institucijoms per jų steigėjus, informaciją skleisti ir visuomenės informavimo priemonėmis Priemonės įgyvendinimo laikotarpis. Pradžia – 2019 m. III ketv., priemonė tęstinė. Nauda. Vyresnio amžiaus žmonės bus įtraukiami ir dalyvavaus įvairiose valstybės ir savivaldybių institucijų ar įstaigų sudarytose konsultacinėse tarybose, komisijose, darbo grupėse ir pan., kuriose aptariami su jais susiję valstybės ir savivaldybių institucijų ar įstaigų projektai, priimami teisės aktai bei kiti svarbūs viešieji sprendimai. Tikimasi, kad vyresnio amžiaus žmonių atstovai bus įtraukiami, priimant viešuosius sprendimus: 2019 m. – 10 proc., 2020 m. – 30 proc., 2021 m. – 50 proc. visų valstybės ir savivaldybių institucijų.	SADM, LRVK
3.1.5.	Priemonė – skatinti savarankiško gyvenimo namų ir dienos centrų senjorams plėtrą	Aprašymas. Įgyvendinant Socialinių paslaugų įstaigų infrastruktūros modernizavimo ir plėtros veiksmų planą, finansuojamas 12 savarankiško gyvenimo namų senyvo amžiaus asmenims modernizavimas / kūrimasis, juose numatoma 140 vietų. Visam veiksmų planui įgyvendinti 2015–2020 m. numatyta 20 274,4 tūkst. eurų, iš jų iš ES fondų – 17 232,4 tūkst. eurų. Savarankiško gyvenimo namams senyvo amžiaus asmenims modernizuoti / kurtis tenka apie 18 proc. veiksmų plane numatytų ES fondų lėšų. Tam, kad savarankiško gyvenimo namus turėtų kiekviena savivaldybė, reikia įsteigti dar 25 savarankiško gyvenimo namus. Tikėtina, kad priemonei lėšos bus numatytos naujame finansavimo iš ES fondų periode.	SADM
3.1.6.	Priemonė – baziniame paslaugų šeimai pakete numatyti paslaugas, skirtas senyvo amžiaus asmenims	Aprašymas. Siekiant pagerinti sveikatos, socialinių ir kt. paslaugų, teikiamų vyresnio amžiaus žmonėms, kokybę ir prieinamumą ir mažinti regioninius skirtumus baziniame paslaugų šeimai pakete, bus nustatytos bazinės paslaugos senjorams, kurių prieinamumą užtikrins savivaldybės.	SADM
3.2.	**Uždavinys – užtikrinti vyresnio amžiaus asmenų dalyvavimą darbo rinkoje ir finansinį jų saugumą**		

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
3.2.1.	Priemonė – nuosekliai didinti socialinio draudimo pensijas, atsižvelgiant į augančią ekonomiką ir didėjantį darbo užmokesčio fondą, mažiausias socialinio draudimo pensijas, atsižvelgiant į įgytą stažą, ir šalpos pensijas	Veiklos: Pensijos bus didinamos kasmet, atsižvelgiant į ekonominius rodiklius. Papildomas lėšų poreikis: - didinti socialinio draudimo pensijas, atsižvelgiant į augančią ekonomiką ir didėjantį darbo užmokesčio fondą: 2019 m. – 221 000 tūkst. eurų iš Valstybinio socialinio draudimo fondo (toliau – VSDF), 2020 m. – 230 300 tūkst. eurų (VSDF), 2021 m. – 230 500 tūkst. eurų (VSDF) - didinti mažiausias socialinio draudimo pensijas, atsižvelgiant į įgytą stažą: 2019 m. – 19 780 tūkst. eurų, 2020 m. – 19 780 tūkst. eurų, 2021 m. – 19 780 tūkst. eurų (VB) - didinti šalpos pensijas: 2019 m. – 124 890 tūkst. eurų, 2020 m. – 127 170 tūkst. eurų, 2021 m. – 130 630 tūkst. eurų (VB) Priemonės įgyvendinimo laikotarpis. Pradžia – 2019 m. I ketv., priemonė tęstinė. Nauda. Pensijos padidės 1 mln. socialinio draudimo pensijų gavėjų ir šalpos išmokų gavėjų. Vidutinis Valstybinio socialinio draudimo pensijos dydis: 2018 m. – 314,94 euro, 2019 m. – 339,07 euro, 2020 m. – 364,5 euro, 2021 m. – 390 eurų.	SADM
3.2.2.	Priemonė – remti vyresnių nei 54 m. amžiaus žmonių integraciją į darbo rinką	Veiklos: ES struktūrinės paramos lėšomis finansuojami projektai, kurių metu vyresni nei 54 m. bedarbiai bus įtraukti į profesinį mokymą ir neformalųjį švietimą ir įdarbinami subsidijuojant. Papildomas lėšų poreikis. 2019 – 2020 m. – 24 709,45 tūkst. eurų (ES). Priemonės įgyvendinimo laikotarpis. Pradžia – 2019 m. I ketv. (priemonė tęstinė), pabaiga – 2020 m. IV ketv. Nauda. Tikimasi, kad 6 500 vyresnių negu 54 m. bedarbių, registruotų teritorinėse darbo biržose, bus įtraukti į profesinį mokymą ir neformalų švietimą. 7 500 vyresnių negu 54 m. bedarbių, registruotų teritorinėse darbo biržose, bus įtraukti į įdarbinimą subsidijuojant.	SADM
3.2.3.	Priemonė – sukurti paskatas darbdaviams įdarbinti vyresnius nei 54 m. amžiaus žmones, ypač regionuose, kuriuose aukštas nedarbo lygis	Aprašymas. Bus išnagrinėta išsivysčiusių šalių patirtis teikiant paskatas įdarbinti vyresnius žmones ir suformuluoti siūlymai Lietuvos Respublikos Vyriausybei. Veiklos: Atlikti analizę ir vertinimą per 2019 m. I pusmetį ir pagal poreikį 2020 m. pradėti įgyvendinti priemonę	SADM
3.2.4.	Priemonė – skatinti vyresnių nei 54 m. amžiaus žmonių verslumą, organizuojant	Aprašymas. Bus organizuojami verslumo mokymai, specialiai pritaikyti vyresnio amžiaus žmonėms. Tikimasi, kad 2019 m. 60 asmenų (+ 50 ar + 54) bus suteikta subsidija darbo vietai steigti ir kiekvienais paskesniais metais asmenų skaičius bus didinamas po 10 proc. Subsidijos, skiriamos darbo vietai steigti, dydis – 13 351 euras (pagal	SADM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
	verslumo mokymus ir teikiant subsidijas darbo vietai įsisteigti	Europos docialinio fondo nustatytą fiksuotą įkainį). Papildomų lėšų poreikis. 2019 m. – 801 tūkst., 2020 m. – 881 tūkst., 2021m. – 975 tūkst eurų, skiriamų iš ES.	
3.3.	**Uždavinys – užtikrinti mokymosi visą gyvenimą galimybes**		
3.3.1.	Priemonė – plėsti paramą trečiojo amžiaus universitetų veiklai, ugdant bendruosius gebėjimus, reikalingus vyresnio amžiaus žmonių aktyviam pilietiškumui, socialinei integracijai, pasirengimui užimtumui, išlikimo darbo rinkoje galimybėms didinti, ieškant papildomo finansavimo šaltinių ir skatinant bendradarbiavimą su savivaldybėmis (patalpų suteikimas, pavėžėjimas ir kt.)	Veiklos: Įgyvendinti savivaldybių suaugusiųjų švietimo plėtros planų finansavimo konkursus. Numatoma rengti finansavimo konkursus, kurių metu savivaldybės, pateikusios savivaldybės indėlį į suaugusiųjų švietimo planų įgyvendinimą pagrindžiančias paraiškas, galėtų pretenduoti į ministerijos skiriamą dalinį finansavimą, kuris būtų artimiausias pačios savivaldybės skiriamai sumai. Papildomas lėšų poreikis. 40 tūkst. eurų kasmet. Esant galimybėms, numatoma plėsti finansavimo schemą, papildomą finansavimą skiriant ir iš ESF finansuojamų priemonių. Priemonės įgyvendinimo laikotarpis. Pradžia – 2019 m. II ketv.; pabaiga – 2021 m. IV ketv. Nauda: Įgyvendinant šią priemonę siekiama daugiau dėmesio skirti savivaldybių įsitraukimui į neformaliojo suaugusiųjų švietimo plėtrą. Įgyvendinant priemonę skatinama tiek įgyvendinti savivaldos suaugusiųjų švietimo plėtros planus, tiek ir skirti lėšų planuose numatytoms veikloms įgyvendinti. Atsižvelgiant į tai, jog savivaldybės, įgyvendindamos suaugusiųjų švietimo rėmimo priemones, daugiau dėmesio skiria Trečiojo amžiaus universiteto veikloms finansuoti, ŠMM numatomas priemonės įgyvendinimas turės tiesioginę įtaką TAU stiprinimui. Numatomi vertinimo kriterijai 2021 m.: daugiau kaip 30 savivaldybių patvirtinusios suaugusiųjų švietimo plėtros planus; daugiau kaip 20 savivaldybių skiria lėšų suaugusiųjų švietimo plėtros planams įgyvendinti.	ŠMM
3.4.	**Uždavinys – pagerinti vyresnio amžiaus asmenų sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą, siekiant mažinti jų sergamumą ir mirtingumą nuo pagrindinių neinfekcinių ligų bei dėl išorinių priežasčių**		
3.4.1.	Priemonė – sumažinti mažas pajamas gaunančių gyventojų išlaidas vaistams, kompensuojant visą vaisto kainą, skatinant racionalų vaistų vartojimą, ir padidinti Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto	Aprašymas. PSO atlikto tyrimo duomenimis, vienas iš 4 namų ūkių, kurie priskiriami mažiausias pajamas gaunančiam namų ūkiui, patiria ypač dideles išlaidas sveikatos apsaugai. PSO tyrime nurodoma, kad pagal amžiaus grupes labai dideles išlaidas vaistams įsigyti daugiausia patiria vyresni nei 60 m. asmenys. PSO gautus duomenis patvirtina ir VLK kaupia statistinę informaciją pagal skirtingo amžiaus pacientų sumokamą sumą už kompensuojamuosius vaistus. PSDF informacinės sistemos „Sveidra“ duomenimis, vidutinė priemokų suma per metus pensininkui siekia apie 23 eurus, darbingo amžiaus žmogus vidutiniškai per metus primoka apie 19 eurų, o vaikams ši priemoka siekia tik apie 4 eurus. Vertinant gyventojų išlaidas ne apskritai sveikatos apsaugai, o vaistams įsigyti pagal namų ūkių pajamas, matyti, kad net 90 proc. gyventojų patiriamų išlaidų vaistams įsigyti tenka namų ūkiams, kurių pajamos yra mažos, likusieji 10 proc.	SAM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
	lėšomis apmokamų odontologijos paslaugų apimtį	išlaidų šios grupės asmenų yra skiriami kitoms nekompensuojamosioms sveikatos priežiūros paslaugoms (odontologijos paslaugoms, medicinos pagalbos priemonėms ir t. t.) įsigyti. Šiuo atveju namų ūkių, kurių pajamos yra didžiausios, išlaidos vaistams įsigyti siekia tik 40 proc., vidutines pajamas gaunantys namų ūkiai vaistams įsigyti skiria iki 60 proc. Todėl, siekiant išvengti socialinio netolygumo ir sumažinti mažas pajamas gaunančių asmenų patiriamas išlaidas, vyresniems kaip 65 m. asmenims vaistams kompensuoti, kad jie tuos pinigus galėtų panaudoti kitoms nekompensuojamosioms sveikatos priežiūros paslaugoms įsigyti, būtina numatyti atskirą vaistų kompensavimo modelį mažas pajamas gaunantiems pacientams, kad ir šių asmenų vaistams įsigyti patiriamos išlaidos siektų ne daugiau negu 60 proc. išlaidų, skiriamų sveikatos apsaugai. Veiklos: Parengtas Sveikatos draudimo įstatymo pakeitimo projektas, kuriame numatoma kompensuoti kompensuojamųjų vaistų ir kompensuojamųjų medicinos pagalbos priemonių įsigijimo išlaidas mažas pajamas gaunantiems asmenims, tarp jų ir vyresniems kaip 65 m. asmenims. Priemonės įgyvendinimo laikotarpis. Pradžia – 2019 m. I ketv., pabaiga – 2020 m. IV ketv. Veiklos rodikliai: Sumažinti nuo 90 iki 60 proc. vaistų įsigijimo išlaidas mažas pajamas gaunančių pacientų grupei nuo visų išlaidų, skiriamų sveikatos apsaugai.	
3.4.2.	Priemonė – organizuoti papildomas greitosios medicinos pagalbos brigadas, stiprinant pajėgumus insulto ir infarkto ištiktiems pacientams aptarnauti	Aprašymas. Gyventojams emigruojant ir mažėjant gyventojų skaičiui, mažėja greitosios medicinos pagalbos (toliau – GMP) brigadų. Per pastaruosius 10 metų brigadų skaičius sumažėjo nuo 258 iki 209. Nors GMP brigadų mažėja, aptarnaujama teritorija lieka ta pati. GMP brigadų darbo krūvių padidėjimui įtakos turi ligoninių tinklo optimizavimas bei integruotos sveikatos priežiūros (klasterių) veiklos užtikrinimas. Vykdant ligoninių tinklo optimizavimą (atsisakant teikiamų paslaugų ligoninėse), didėja pervežamų pacientų skaičius. Susiduriama su problemomis valdant GMP pajėgas ir teikiant gyventojams operatyvias bei kokybiškas greitosios medicinos pagalbos paslaugas. Siekiant užtikrinti tinkamą paslaugų teikimą, būtina svarstyti galimybę papildomai finansuoti 20 GMP brigadų, kurios būtų tolygiai paskirstytos centralizuotoms dispečerinės funkcijas atliekančioms GMP įstaigoms ir kurios prireikus galėtų būti siunčiamos į įvykio vietą ar perimtų pacientą iš teritoriją aptarnaujančios GMP brigados, kad pacientas kuo skubiau būtų pervežtas į atitinkamas paslaugas teikiančią asmens sveikatos priežiūros įstaigą. Viena iš galimybių padidinti GMP brigadų skaičių ir joms išlaikyti skirti papildomų Privalomojo sveikatos draudimo fondo (toliau – PSDF) biudžeto lėšų – reorganizuoti skubios konsultacinės sveikatos priežiūros pagalbos paslaugas. Nauda. Papildomų 20 GMP brigadų veikla leistų papildomai per metus atlikti apie 35 000 pervežimų ir supaprastintų GMP paslaugų teikimą rajoninėse vietovėse.	SAM
3.4.3.	Priemonė – didesniam asmenų skaičiui teikti ambulatorines	Aprašymas. Priemonė bus įgyvendinama vykdant veiksmą „1.3.2.5. Slaugos paslaugų apimties plėtra, didinant finansavimą iš Privalomojo sveikatos draudimo fondo (PSDF) biudžeto lėšų“. Nuo 20 iki 24 padaugėtų per kalendorinius	SAM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
	slaugos paslaugas, nuosekliai didinti ambulatorinių slaugos paslaugų, teikiamų pacientams namuose, skaičių, didinti nemokamai teikiamų paslaugų dalį	metus PSDF biudžeto lėšomis apmokamų ambulatorinės slaugos namuose paslaugų. Be to, daugiau asmenų gautų ambulatorinės slaugos paslaugas namuose.	
3.4.4.	Priemonė – plėsti integruotų slaugos ir socialinių paslaugų namuose teikimą ir organizuoti globos / slaugos mokymus artimuosius namuose slaugantiems asmenims	Aprašymas. Priemonės tikslas – sukurti ir plėtoti kokybišką integralią pagalbą (socialinės globos ir slaugos) namuose neįgaliems vaikams, darbingo amžiaus neįgaliems asmenims, senyvo amžiaus asmenims ir konsultacinę pagalbą šeimos nariams, prižiūrintiems neįgalius vaikus, darbingo amžiaus neįgalius asmenis, senyvo amžiaus asmenis. Iki 2020 m. II pusmečio priemonė finansuojama Europos socialinio fondo lėšomis pagal 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programą. Šiuo metu integralios pagalbos paslaugos teikiamos visose savivaldybėse, išskyrus Neringą. Integralią pagalbą gauna 3 177, konsultacinę pagalbą – 1 827 asmenys, patys namuose prižiūrintys senyvus ar neįgalius asmenis. Savivaldybių eilėse gauti integralią pagalbą laukia apie 150 asmenų. Kadangi priemonės finansavimas baigiasi 2020 m., reikia užtikrinti integralios pagalbos tęstinumą. Tuo tikslu SADM su SAM turi parengti slaugos ir globos paslaugų integravimo koncepciją.	SAM, SADM
3.4.5.	Priemonė – sistemiškai plėsti gerontologijos paslaugas teikiančių įstaigų tinklą kaimiškose vietovėse	Aprašymas. Vietos projektai, įgyvendinami pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos (KPP) priemonės LEADER veiklos sritį „Parama vietos projektams įgyvendinti pagal vietos plėtros strategijas (VPS)“, skirti NVO verslui ir socialiniam verslui. Ši priemonė numatys globos įstaigų steigimo ir (ar) palaikymo vietos bendruomėnese rėmimą. Atsižvelgdamos į KPP priemonės LEADER įgyvendinimo specifiką (bendruomenės inicijuotos vietos plėtra), projektų priėmimo laikotarpius, didžiausią galimą paramos sumą, atrankos kriterijus bei konkrečių priemonių tikslus ir remiamas veiklas planuojasi ir nustato pačios vietos veiklos grupės. Numatomas finansavimas 2019–2020 metais – po 500 tūkst. eurų kasmet (Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai bendrojo finansavimo ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai lėšos).	ŽŪM, SADM, SAM
3.4.6.	Priemonė – plėsti asmens sveikatos priežiūros paslaugų centrų (ligų klasterių) tinklą	Aprašymas. Klasteriai jau išplėsti nauju Traumos klasteriu, parengtas ir Sveikatos apsaugos ministro 2018 m. liepos 19 d. įsakymu Nr. V-824 „Dėl Sveikatos priežiūros paslaugų teikimo sunkių traumų atvejais tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintas Sveikatos priežiūros paslaugų teikimo sunkių traumų atvejais tvarkos aprašas. Jo tikslas – sukurti bendrą sveikatos priežiūros paslaugų teikimo sistemą, kuri leistų optimizuoti pacientų srautus taip, kad visoje Lietuvoje nukentėjusieji nuo sunkių traumų laiku gautų kokybišką pagalbą, efektyviai išnaudojant turimus išteklius.	SAM
3.4.7.	Priemonė – mažinti ribojimus tiekėjams, norintiems teikti slaugos ir palaikomojo gydymo paslaugas, ir skatinti	Aprašymas. Bus pakeisti teisės aktų reikalavimai, ribojantys slaugos ir palaikomojo gydymo paslaugas teikiančių įstaigų steigimą,. 2018 m. rugsėjo 19 d. nutarimu Nr. 931 pakeistas LRV 2014 m. balandžio 23 d. nutarimas Nr. 370 „Dėl Apmokamų iš	SAM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
	jų steigimąsi didinant slaugos paslaugų įkainius	Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto asmens sveikatos priežiūros paslaugų kriterijų sąrašo patvirtinimo“. Nutarimu keičiamas paslaugų lovų poreikio skaičiavimas (bus taikomas standartizuotas rodiklis). Planuojama, kad palaikomojo gydymo lovų skaičius padidės nuo esamų 5 122 iki 8 544 lovų. LRV nutarimu paliatyviosios pagalbos lovų skaičių, tenkantį 100 000 gyventojų, padidinus nuo 9 iki 12, paliatyviosios pagalbos lovų skaičius padidės nuo esamų 279 iki 336 lovų. Šie pokyčiai leis paslaugas suteikti didesniam pacientų skaičiui, daugiau žmonių, besirūpinančių artimaisiais namuose, galės grįžti į darbo rinką. Papildomų lėšų poreikis. 2019 m. – 22 200 tūkst. eurų, 2020 m. – 66 000 tūkst. eurų, 2021 m. – 111 000 tūkst. eurų.	
3.4.8.	Priemonė – parengti globos namų infrastruktūros sukūrimo ir paslaugų teikimo savivaldybėse modelį, taikant viešosios ir privačios partnerystės principus	Aprašymas. Bus siekiama abipusės naudos ir sinergijos su privačiu sektoriumi steigiant globos namus, įskaitant nepanaudojamos valstybės ar savivaldybių infrastruktūros pritaikymą globos namams įkurti. Taip pat bus surengti atitinkami mokymai savivaldybėse.	SADM, FM, LRVK
3.4.9.	Priemonė – pateikti siūlymus LRV dėl naujos rūšies draudimo – slaugos / globos paslaugų draudimo įvedimo	Aprašymas. Išnagrinėti kitų šalių gerąją praktiką ir suformuluoti siūlymus Lietuvos Respublikos Vyriausybei. Juos apsvarsčius, jei tikslinga, įvesti naują socialinio draudimo rūšį slaugai. Papildomas lėšų poreikis. Lėšos įstatymui įgyvendinti bus suskaičiuotos atlikus analizę. Veiklos: Atlikti kitų šalių gerosios praktikos analizę ir tokio draudimo kaštų ir naudos analizę iki 2019 m. II ketv. ir parengti įstatymo projektą, kuris galimai įsigalios 2020 m.	SADM
3.5.	**Uždavinys – stiprinti kartų santykius ir plėtoti savanorišką vyresnio amžiaus asmenų veiklą**		
3.5.1.	Priemonė – įtraukti vyresnius nei 54 m. amžiaus asmenis į savanorišką veiklą ir socialinius projektus per socialinio informavimo priemones ir specialius mokymus	Aprašymas. Bus numatytos vyresnio amžiaus asmenų įtraukimo į savanorišką veiklą sąlygos ir paskatos: jų konsultavimas, motyvavimas, savivertės didinimas, bendrųjų gebėjimų, reikalingų jų aktyviam pilietiškumui, socialinei integracijai, pasirengimui užimtumui, išlikimo darbo rinkoje galimybėms didinti, ugdymas Papildomas lėšų poreikis. 2019 m. – 1 790 tūkst. eurų (ES), 2020 m. – 650 tūkst. eurų (iš jų – 350 tūkst. (ES), 2021 m. – 300 tūkst. eurų (VB). Veiklos: 1. Vyresnių nei 54 m. amžiaus žmonių konsultavimas, motyvavimas, savivertės didinimas 2. Vyresnių nei 54 m. amžiaus žmonių kompetencijų tobulinimas 3. Vyresnių nei 54 m. amžiaus žmonių įtraukimas į savanorišką veiklą 4. Savanorius priimančių organizacijų mokymai Priemonės įgyvendinimo laikotarpis. Pradžia – 2019 m., pabaiga – 2021 m.	SADM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Priemonės aprašymas ir veiklos	Dalyvaujančios institucijos
		Nauda. Projektų įgyvendinimo metu ne mažiau kaip 8 tūkst. tikslinės grupės asmenų bus dalyvavę veiklose.	
3.5.2.	Priemonė – remti bendrus vaikų ir vyresnio amžiaus žmonių NVO projektus, skatinant kartų solidarumą (pavyzdžiui, ugdant vyresnio amžiaus žmonių gebėjimus informacinių technologijų srityje)	Aprašymas. Bus organizuojami ir remiami jaunimo ir vyresnio amžiaus žmonių veiklos projektai, skatinantys gebėjimų, žinių ir įgūdžių perdavimą iš kartos į kartą. Ypač daug dėmesio bus skiriama vyresnio amžiaus žmonių gebėjimams informacinių technologijų srityje stiprinti. Priemonės įgyvendinimo laikotarpis. Pradžia – 2020 m. I ketv.; pabaiga – 2021 m. IV ketv. Papildomas lėšų poreikis. 2020 m. – 300 tūkst. eurų, 2021 m. – 300 tūkst. eurų.	SADM
3.5.3.	Priemonė – remti jaunimo organizacijų projektus, skirtus vyresnio amžiaus žmonėms kaimiškose vietovėse lankyti	Aprašymas. Vietos projektai, įgyvendinami pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos (KPP) priemonės „LEADER“ veiklos sritį „Parama vietos projektams įgyvendinti pagal vietos plėtros strategijas (VPS)“, skirti NVO verslui ir socialiniam verslui. Ši priemonė numatys paramą projektams, kuriuos įgyvendinant bus lankomi vyresnio amžiaus žmonės kaimiškosiose vietovėse. Atsižvelgdamos į KPP priemonės LEADER įgyvendinimo specifiką (bendruomenės inicijuotos vietos plėtra), projektų priėmimo laikotarpius, didžiausią galimą paramos sumą, atrankos kriterijus bei konkrečių priemonių tikslus ir remiamas veiklas nustato pačios vietos veiklos grupės. Numatomas finansavimas 2019–2020 metais – po 300 tūkst. eurų kasmet (Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai bendrojo finansavimo ir Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai lėšos).	ŽŪM, SADM

III SKYRIUS
PLANO PRIEMONĖS IR ASIGNAVIMAI

(tūkst. eurų)

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Numatomi 2019 metų asignavimai			Numatomi 2020 metų asignavimai			Numatomi 2021 metų asignavimai			Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų		iš viso	iš jų		iš viso	iš jų		
			išlaidoms	turtui		išlaidoms	turtui		išlaidoms	turtui	

			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	įsigyti		iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	įsigyti		iš viso	iš jų darbo užmokesčiui	įsigyti	
1.	**Tikslas – kurti šeimai palankią aplinką**													
1.1.	**Uždavinys – sudaryti sąlygas šeimos nariams derinti profesinę veiklą ir šeimos pareigas**													
1.1.2.	Priemonė – skatinti kaimo vietovių nevyriausybines organizacijas vasaros metu organizuoti dienos stovyklas ikimokyklinio amžiaus vaikams lopšelių-darželių ir (arba) daugiafunkcių centrų patalpose	500 (EŽŪFKP)	500 (EŽŪFKP)			500 (EŽŪFKP)	500 (EŽŪFKP)			500 (EŽŪFKP)	500 (EŽŪFKP)			ŽŪM, ŠMM
1.1.6.	Priemonė – sudaryti palankesnes finansines sąlygas tėvams, auginantiems vaikus iki 1 metų, derinti šeimos ir darbo įsipareigojimus	1900 (VSDF)	1900 (VSDF)			4000 (VSDF)	4000 (VSDF)			4200 (VSDF)	4200 (VSDF)			SADM
1.2.	**Uždavinys – gerinti paslaugų šeimoms ir vaikams kokybę bei prieinamumą**													
1.2.4.	Priemonė – užtikrinti nemokamą muziejų nuolatinių ekspozicijų lankymą	600	600			600	600			600	600			KM
1.2.5.	Priemonė – įdiegti mokinio kultūros pasą	4500	4500			4500	4500			4500	4500			ŠMM, KM
1.2.6.	Priemonė – teikti socialinę paramą mokiniams	20046	20046			19972	19972			19722	19722			SADM
1.2.8.	Priemonė – sukurti ir plėtoti šeimų, priimančių krizės ištiktas besilaukiančias	300 (EŽŪFKP)			300 (EŽŪFKP)	300 (EŽŪFKP)			300 (EŽŪFKP)	300 (EŽŪFKP)			300 (EŽŪFKP)	ŽŪM, SADM, FM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Numatomi 2019 metų asignavimai				Numatomi 2020 metų asignavimai				Numatomi 2021 metų asignavimai				Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui		
	moteris ir moteris su mažamečiais vaikais, tinklą kaimo vietovėse													
1.4.	**Uždavinys – plėtoti finansines paskatas šeimoms, auginančioms vaikus**													
1.4.1.	Priemonė – mokėti išmokas vaikams	337791	337791			489068	489068			646616	646616			SADM
1.5.	**Uždavinys – plėsti būsto pasirinkimo galimybes šeimoms, auginančioms vaikus**													
1.5.1.	Priemonė – teikti paramą šeimoms ir asmenims būstui įsigyti	5716	5716			5926	5926			6251	6251			SADM
1.5.2.	Priemonė – kompensuoti dalį nuomos mokesčio asmenims ir šeimoms, nuomojantiems būstą iš fizinių ar juridinių asmenų	802	802			832	832			872	872			SADM
1.6.	**Uždavinys – gerinti šeimos sveikatos būklę, didinant informuotumą šeimos sveikatos klausimais, mažinant sveikatai kylančias grėsmes**													
1.6.3.	Priemonė – nemokamai skiepyti vaikus iki nustatyto amžiaus nuo B tipo meningokokinės ir rotavirusinės infekcijų	5900	5900			5900	5900			5900	5900			SAM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Numatomi 2019 metų asignavimai				Numatomi 2020 metų asignavimai				Numatomi 2021 metų asignavimai				Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui		
1.6.4.	Priemonė – šeimos gydytojo komandas papildyti asistentu / papildomu slaugytoju / gyvensenos medicinos specialistu / socialiniu darbuotoju	8200	8200			12200	12200			17400	17400			SAM
1.7.	**Uždavinys – ugdyti šeimos narių gebėjimus spręsti psichologines ir socialines problemas**													
1.7.1.	Priemonė – užtikrinti, kad patyčių prevencijos programos būtų įdiegtos kiekvienoje šalies mokykloje	1950 (ES)	1950 (ES)			810 (ES)	810 (ES)			1370	1370			ŠMM
1.7.2.	Priemonė – remti nevyriausybinių organizacijų projektus, skirtus tėvystės įgūdžiams ugdyti ir tėvams konsultuoti, siekiant, kad tėvystės įgūdžių ugdymas būtų prieinamas visiems tėvams	110	110			110	110			110	110			SADM
2.	**Tikslas – užtikrinti valstybės poreikius atitinkantį migracijos srautų valdymą**													
2.1.	**Uždavinys – skatinti grįžtamąją migraciją ir proporcingą, valstybės interesus atitinkantį užsienio šalių piliečių atvykimą, įgyvendinant pritraukimo, priėmimo, integracijos ir ryšio palaikymo politiką**													
2.1.1.	Priemonė – formuoti Lietuvos, kaip geros vietos	187	187			102	102			87	87			ŪM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Numatomi 2019 metų asignavimai				Numatomi 2020 metų asignavimai				Numatomi 2021 metų asignavimai				Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui		
	dirbti ir kurti verslą, įvaizdį ir vykdyti kitas talentų pritraukimo į Lietuvą veiklas (stiprinti „Work in Lithuania“ funkcionalumą ir sklaidą)													
2.1.2.	Priemonė – sustiprinti Vyriausybės paskirtos už migrantų informavimą atsakingos organizacijos (šiuo metu – Migracijos informacijos centro „Renkuosi Lietuvą“) funkcionavimą, pertvarkant jį į individualaus konsultavimo grįžimo į Lietuvą klausimais centrą, veikiantį vieno langelio principu, padidinant finansavimą to centro teikiamų paslaugų Lietuvos išeivijai sklaidai	105	105			105	105			105	105			VRM
2.1.10.	Priemonė – kiekvienoje švietimo įstaigoje, kurioje mokosi sugrįžęs ar atvykęs iš užsienio mokinys, nuo pirmos dienos užtikrinti pagalbos suteikimą					130 (VB) 300 (ES)	130 (VB) 300 (ES)			110 (VB) 300 (ES)	110 (VB) 300 (ES)			ŠMM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Numatomi 2019 metų asignavimai				Numatomi 2020 metų asignavimai				Numatomi 2021 metų asignavimai				Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui		
2.3.	**Uždavinys – stiprinti socialinį Lietuvos gyventojų saugumą ir jų psichologinę (emocinę) gerovę**													
2.3.6.	Priemonė – didinti psichologinių ir psichosocialinės reabilitacijos paslaugų visuomenei prieinamumą ir gerinti šių paslaugų kokybę					282	282			282	282			SAM
3.	**Tikslas – suteikti galimybių vyresnio amžiaus asmenims integruotis į visuomenę**													
3.1.	**Uždavinys – užtikrinti vyresnio amžiaus asmenų dalyvavimą socialiniame ir politiniame gyvenime**													
3.1.1.	Priemonė – padidinti paramą vyresnio amžiaus žmonėms atstovaujančių nevyriausybinių organizacijų veiklai	123	123			123	123			123	123			SADM
3.3.	**Uždavinys – užtikrinti mokymosi visą gyvenimą galimybes**													
3.3.1.	Priemonė – plėsti paramą trečiojo amžiaus universitetų veiklai, ugdant bendruosius gebėjimus, reikalingus vyresnio amžiaus žmonių aktyviam pilietiškumui, socialinei integracijai, pasirengimui užimtumui, išlikimo darbo rinkoje galimybėms didinti, ieškant papildomo finansavimo	40	40			40	40			40	40			ŠMM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Numatomi 2019 metų asignavimai				Numatomi 2020 metų asignavimai				Numatomi 2021 metų asignavimai				Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui		
	šaltinių ir skatinant bendradarbiavimą su savivaldybėmis (patalpų suteikimas, pavėžėjimas ir kt.)													
3.4.	**Uždavinys – pagerinti vyresnio amžiaus asmenų sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą, siekiant mažinti jų sergamumą ir mirtingumą nuo pagrindinių neinfekcinių ligų bei dėl išorinių priežasčių**													
3.4.1.	Priemonė – sumažinti mažas pajamas gaunančių gyventojų išlaidas vaistams, kompensuojant visą vaisto kainą, skatinant racionalų vaistų vartojimą, ir padidinti Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis apmokamų odontologijos paslaugų apimtį	5000 (PSDF)	5000 (PSDF)			5000 (PSDF)	5000 (PSDF)			5000 (PSDF)	5000 (PSDF)			SAM
3.4.3.	Priemonė – didesniam asmenų skaičiui teikti ambulatorines slaugos paslaugas, nuosekliai didinti ambulatorinių slaugos paslaugų, teikiamų pacientams namuose, skaičių, didinti nemokamai teikiamų paslaugų dalį	1800	1800			3000	3000			3600	3600			SAM

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Numatomi 2019 metų asignavimai				Numatomi 2020 metų asignavimai				Numatomi 2021 metų asignavimai				Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui		
3.4.5.	Priemonė – sistemiškai plėsti gerontologijos paslaugas teikiančių įstaigų tinklą kaimiškose vietovėse	500 (EŽŪFKP)	500 (EŽŪFKP)			500 (EŽŪFKP)	500 (EŽŪFKP)							ŽŪM, SADM, SAM
3.5.	**Uždavinys – stiprinti kartų santykius ir plėtoti savanorišką vyresnio amžiaus asmenų veiklą**													
3.5.3.	Priemonė – remti jaunimo organizacijų projektus, skirtus vyresnio amžiaus žmonėms kaimiškose vietovėse lankyti	300 (EŽŪFKP)	300 (EŽŪFKP)			300 (ES)	300 (EŽŪFKP)			300 (EŽŪFKP)	300 (EŽŪFKP)			ŽŪM, SADM
	1. Iš viso Lietuvos Respublikos valstybės biudžetas	389470	389170		300	545600	545300		300	709088	708788		300	
	iš jo: 1.1. bendrojo finansavimo lėšos													
	1.2. Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos lėšos	3550	3250		300	2710	2410		300	1400	1100		300	
	1.3. tikslinės paskirties lėšos ir pajamų įmokos													
	2. Kiti šaltiniai (Europos Sąjungos finansinė parama projektams įgyvendinti ir kitos teisėtai gautos lėšos)	6900	6900			9000	9000			9200	9200			

Eil. Nr.	Tikslo, uždavinio, priemonės pavadinimas	Numatomi 2019 metų asignavimai				Numatomi 2020 metų asignavimai				Numatomi 2021 metų asignavimai				Dalyvaujanti institucija
		iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			iš viso	iš jų			
			išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti		išlaidoms		turtui įsigyti	
			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui			iš viso	iš jų darbo užmokesčiui		
	Iš viso planui finansuoti (1 + 2)	396370	396070		300	554600	554300		300	718288	717988		300	

IV SKYRIUS
PLANO VERTINIMO KRITERIJAI

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės				Dalyvaujanti institucija
		Faktinė reikšmė	2019 metų	2020 metų	2021 metų	
1.	**Tikslas – kurti šeimai palankią aplinką**					
R-01-01	Ištuokų skaičius 100 santuokų	39,7 (2017 m.)	40,1	38,3	36,3	SADM
R-01-02	Suminis gimstamumo rodiklis, vidutinis skaičius gyvų gimusiųjų, kuriuos moteris pagimdytų per visą savo reproduktyvųjį gyvenimo laikotarpį, būdama 15–49 metų	1,63 (2017 m.)	1,68	1, 72	1,74	SADM
1.1.	**Uždavinys – sudaryti sąlygas šeimos nariams derinti profesinę veiklą ir šeimos pareigas**					
P-01-01-01	Darbuotojų, dirbančių ne visą darbo laiką dėl asmeninių ir šeiminių priežasčių, dalis, proc.	18,7 (2017 m.)	19,1	20,1	21,5	SADM

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės				Dalyvaujanti institucija
		Faktinė reikšmė	2019 metų	2020 metų	2021 metų	
P-01-01-02	Vaiko priežiūros zonų valstybės institucijose padidėjimo dalis, palyginti su praėjusiais kalendoriniais metais, proc.	–	5	10	20	SADM
P-01-01-03	Dirbančių tėvų, pasinaudojusių galimybe gauti 50 proc. vaiko priežiūros išmokos dalį, skaičius	0 (2018 m.)	212	212	212	SADM
1.2.	**Uždavinys – gerinti paslaugų šeimoms ir vaikams kokybę bei prieinamumą**					
P-01-02-01	Visos dienos mokyklą lankančių mokinių dalis nuo visų mokinių skaičiaus, proc.	4	5	20	20	ŠMM
P-01-02-02	Neįgalių vaikų aprūpinimo komunikacijos techninės pagalbos priemonėmis patenkinimo dalis nuo besikreipiančių asmenų skaičiaus, proc.	–	40	50	55	SADM
P-01-02-03	Apsilankymų muziejuose skaičiaus padidėjimas, palyginti su 2017 m., proc.	–	9	12	14	KM
1.3.	**Uždavinys – sudaryti sąlygas lygioms vyrų ir moterų teisėms, pareigoms ir galimybėms viešojo gyvenimo srityje bei šeimoje užtikrinti**					
P-01-03-01	Visuomenės dalis teigiamai vertinanti moterų ir vyrų lygybės pokyčius visose srityse, proc.	42 (2017 m.)	47	52	57	SADM
P-01-03-02	Pajamų atotrūkio tarp vyrų ir moterų mažėjimas, proc.	15,2 (2018 m.)	15	14,8	14,5	SADM
1.4.	**Uždavinys – plėtoti finansines paskatas šeimoms, auginančioms vaikus**					
P-01-04-01	Išmokos vaikui padidėjimas, palyginti su praėjusiais kalendoriniais metais, proc.	–	67	50	33	SADM
1.5.	**Uždavinys – plėsti būsto pasirinkimo galimybes šeimoms, auginančioms vaikus**					
P-01-05-01	Būsto nuomos mokesčio dalies kompensaciją gavusių asmenų skaičius	1077	2050	2480	2920	SADM
P-01-05-02	Šeimų, kurioms išmokėtos subsidijos valstybės iš dalies kompensuojamų būsto kreditų daliai apmokėti, skaičius	592	864	893	935	SADM

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės				Dalyvaujanti institucija
		Faktinė reikšmė	2019 metų	2020 metų	2021 metų	
1.6.	**Uždavinys – gerinti šeimos sveikatos būklę, didinant informuotumą šeimos sveikatos klausimais, mažinant sveikatai kylančias grėsmes**					
P-01-06-01	Vaikų iki 1 m., skiepijamų nuo B tipo meningokokinės infekcijos ir nuo rotavirusinės infekcijos, skaičius, proc.	–	50	70	90	SAM
P-01-06-02	Sveikatai palankių „Rakto skylutės“ simboliu pažymėtų maisto produktų skaičius vienetais	212 (2018 m.)	250	300	350	SAM
1.7.	**Uždavinys – ugdyti šeimos narių gebėjimus spręsti psichologines ir socialines problemas**					
P-01-07-01	Socialinę riziką patiriančių šeimų dėl vaiko priežiūros įgūdžių stokos skaičius	4634 (2017 m.)	4900	4700	4400	SADM
P-01-07-02	Patyčių ir smurto prevencijos programas įgyvendinančių bendrojo ugdymo mokyklų dalis nuo visų bendrojo ugdymo mokyklų skaičiaus, proc.	70 (2017 m.)	85	90	95	ŠMM
2.	**Tikslas – užtikrinti valstybės poreikius atitinkantį migracijos srautų valdymą**					
R-02-01	Neto tarptautinė migracija, ne mažiau kaip, asmenys	-27557 (2017 m.)	-14840	0	8634	LRVK
R-02-02	Grįžusių Lietuvos piliečių skaičius, ne mažiau kaip, asmenys	10155 (2017 m.)	14000	18000	22000	LRVK
R-02-03	Einamaisiais metais išvykusių 20–29 metų amžiaus asmenų dalis nuo visų 20–29 metų amžiaus asmenų skaičiaus, ne daugiau kaip, proc.	5,5 (2017 m.)	5,1	4,6	4,2	SADM
2.1.	**Uždavinys – skatinti grįžtamąją migraciją ir proporcingą, valstybės interesus atitinkantį užsienio šalių piliečių atvykimą, įgyvendinant pritraukimo, priėmimo, integracijos ir ryšio palaikymo politiką**					
P-02-01-01	Užsienio lietuvių, manančių, kad Lietuvos, kaip geros vietos dirbti bei kurti verslą, įvaizdis per praėjusius metus sustiprėjo, dalis, proc.	–**				LRVK
P-02-01-02	Užsienio kompanijoms („Work in Lithuania“ programos partnerės) paraiškas pateikusių specialistų skaičius	–	3000	3000	3000	ŪM
P-02-01-03	Suteiktų konsultacijų grįžimo ar atvykimo į Lietuvą klausimais Migracijos informacijos centre „Renkuosi Lietuvą“ skaičius	2100	3000	4800	6000	VRM
P-02-01-04	Užsienio lietuvių, kuriems užtenka informacijos apie grįžimą į Lietuvą ir	24 (2017 m.)	31	38	45	VRM

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės				Dalyvaujanti institucija
		Faktinė reikšmė	2019 metų	2020 metų	2021 metų	
	reintegraciją, dalis, proc.					
P-02-01-05	Asmenų, dalyvavusių lietuvių kalbos kursuose Lietuvos savivaldybėse ar internetu pagal valstybės paramos programą, skaičius	–**				ŠMM
P-02-01-06	Grįžusių ar atvykusių į Lietuvą mokyklinio amžiaus asmenų, kurie mokėsi išlyginamojoje klasėje ar gavo kitą paramą integruotis į bendrojo ugdymo sistemą, dalis nuo visų besikreipusiųjų skaičiaus, proc.	–	80	100	100	ŠMM
P-02-01-07	Konkursų, pritaikytų įdarbinti nuotoliniu būdu viešojo sektoriaus įstaigose, skaičius	–	2000	4000	8000	LRVK
P-02-01-08	Grįžusių ar atvykusių į Lietuvą asmenų, kurie įsidarbino per 12 mėnesių nuo atvykimo, skaičius, proc.	–**				SADM
2.2.	**Uždavinys – stiprinti ekonominę Lietuvos gyventojų gerovę**					
P-02-02-01	Paskelbtų savanoriškos veiklos ir praktikos vietų viešojo ir privataus sektoriaus įstaigose skaičius	–	2000	3000	4000	SADM
P-02-02-02	Jaunų asmenų, gaunančių finansinę paramą įsidarbinti, skaičius	–**				SADM
2.3.	**Uždavinys – stiprinti socialinį Lietuvos gyventojų saugumą ir jų psichologinę (emocinę) gerovę**					
P-02-03-01	Pilietinės galios indeksas, balai	37 (2016 m.)	39	42	45	SADM
P-02-03-02	Gyventojų, išmanančių aktualiausias teisės aktuose įtvirtintas darbuotojų teises ir jas ginančių institucijų teikiamas paslaugas, dalis, proc.	–**				SADM
P-02-03-03	Gyventojų, kurie jaučiasi nereikalingi Lietuvoje, dalis, proc.	–**				SAM
2.4.	**Uždavinys – stiprinti Lietuvos gyventojų susietumą su šalimi ir gyvenamąja aplinka**					
P-02-04-01	15–19 metų amžiaus asmenų, kurie, palankiai susiklosčius aplinkybėms, ketina emigruoti iš Lietuvos, dalis, proc.	90 (2016 m.)	80	65	50	LRVK
P-02-04-02	Lietuvos gyventojų, tapatinančių save su savo gyvenamąja aplinka, dalis, proc.	87 (2017 m.)	89	91	93	LRVK
2.5.	**Uždavinys – vykdyti veiksmingą diasporos politiką**					
P-02-05-01	Atnaujintas „Globalios Lietuvos“ – užsienio lietuvių įsitraukimo į	–	–	1	–	URM

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės				Dalyvaujanti institucija
		Faktinė reikšmė	2019 metų	2020 metų	2021 metų	
	valstybės gyvenimą – kūrimo strateginio planavimo dokumentas					
3.	**Tikslas – suteikti galimybių vyresnio amžiaus asmenims integruotis į visuomenę**					
R-03-01	Lietuvos gyventojų vidutinė būsimo gyvenimo trukmė	–	–	75,8	–	SAM
R_03-01	Vidutinė tikėtina gyvenimo trukmė	–	70,7 (vyrų) 80,6 (moterų)	70,8 (vyrų) 81 (moterų)	70,85 (vyrų) 81,1 (moterų)	SAM
R-03-02	Pajamų pakeitimo norma, proc.	35	35	35	35	SADM
R-03-03	25–64 metų amžiaus gyventojų mokymosi visą gyvenimą lygis, proc.	5,9	6,5	9	9,5	ŠMM
3.1.	**Uždavinys – užtikrinti vyresnio amžiaus asmenų dalyvavimą socialiniame ir politiniame gyvenime**					
P-03-01-01	Įsteigtų savarankiško gyvenimo namų ir dienos centrų senjorams skaičius	12	15	17	20	SADM
P-03-01-02	Paramą gavusių vyresnio amžiaus žmonėms atstovaujančių NVO skaičius	5	7	8	10	SADM
3.2.	**Uždavinys – užtikrinti vyresnio amžiaus asmenų dalyvavimą darbo rinkoje ir finansinį jų saugumą**					
P-03-02-01	Vyresnio amžiaus žmonių užimtumas 55–64 metų amžiaus grupėje, proc.	67,5	68	68,5	69	SADM
P-03-02-02	Vyresnio amžiaus žmonių užimtumas 65–74 metų amžiaus grupėje, proc.	16	16,5	17	17,5	SADM
P-03-02-03	Vidutinės socialinio draudimo senatvės pensijos didėjimas, skaičiuojant nuo 2018 m., proc.	–	+ 7,66	+ 15.74	+ 23,83	SADM
3.3.	**Uždavinys – užtikrinti mokymosi visą gyvenimą galimybes**					
P-03-03-01	Savivaldybių, patvirtinusių suaugusiųjų švietimo plėtros planus, skaičius, ne mažiau kaip	–	–	–	30	ŠMM

Vertinimo kriterijaus kodas	Tikslų ir uždavinių vertinimo kriterijų pavadinimai ir matavimo vienetai	Vertinimo kriterijų reikšmės				Dalyvaujanti institucija
		Faktinė reikšmė	2019 metų	2020 metų	2021 metų	
3.4.	**Uždavinys – pagerinti vyresnio amžiaus asmenų sveikatos priežiūros kokybę ir prieinamumą, siekiant mažinti jų sergamumą ir mirtingumą nuo pagrindinių neinfekcinių ligų bei dėl išorinių priežasčių**					
P-03-04-01	Tikėtina sveiko gyvenimo trukmė sulaukus 65 metų amžiaus, m.		5,63 (vyrų) 5,65 (moterų)	5,65 (vyrų) 5,70 (moterų)	5,70 (vyrų) 5,75 (moterų)	SAM
3.5.	**Uždavinys – stiprinti kartų santykius ir plėtoti savanorišką vyresnio amžiaus asmenų veiklą**					
P-03-05-01	Paremtų projektų, įtraukiančių vyresnius nei 54 m. amžiaus žmones į savanorišką veiklą, skaičius	–	–	10	10	SADM
P-03-05-02	Paremtų bendrų NVO projektų, susijusių su vaikais ir vyresnio amžiaus žmonėmis, skaičius	–	–	8	8	SADM

* Esant galimybei, nurodoma veiklos kriterijaus reikšmė pagal vėliausius prieinamus faktinius duomenis.

** Vertinimo kriterijaus esama reikšmė dar nebuvo apskaičiuota. Siekiamos reikšmės 2019–2021 m. bus apskaičiuotos arba patikslintos, gavus duomenis apie esamą padėtį.